

Budapesti Lapok

Ára 5 lej

Csütörtök
1932 * február 25

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

45. szám
XXXVIII évtől

Ára 5 lej

Boxolás és panama

Véresre boxolta Popovici volt pénzügyminiszter a rágalmozóját. Ott a kamarában, nyílt ülésen, a többségi képviselőt, aki azzal vádolta, hogy milliókat kapott az utépítő társaságtól, Popoviciot elfogta a düh, mikor egy szisztematikus rágalmozási hadjárat során, a becsületébe is belegázoltak. Elfelejtkezett róla, hogy jó nevelésű uriember, egy nagy politikai párt vezérférfia, volt pénzügyminiszter, a jövő párományosa, előkelő külföldi kormányférfiak barátja, s öklével ott helyben az ország törvényhozása termében az alkotmányos tanácskozás során vett magának elégtételt, félholtra verve egyik képviselőtársát, aki az alkotmány alapján teljes szólásszabadságot élvez.

A volt pénzügyminiszter nyilván sulyosan megsértette a jogrendet és a parlament méltóságát, mikor a legbrutálisabb módon az erő nyers erőszakával válaszolt a sulyos támadásra, ahelyett, hogy a vádakat azonnal érelyesen visszautasította volna és pártjától és a kamarától haláláig követelte volna, hogy a maszatos ügyet, amibe be akarják mártani, sürgősen vizsgálják meg. Ezt kellett volna tennie annak ellenére is, hogy a tapasztalat bizonyossága szerint az efféle rágalmozásokból, ha vizsgálat indul is meg, mindig marad valami a vádlottnak, s hogy az igazságkereső eljárás rendszerint vagy valamely hatalmi és párttaktika vagy kormánypáltozás vagy amnesztia leveztelt csatornájaiba fullad és sem a megvádolt nem nyer rehabilitációt, sem a közvélemény nincs tisztában vele, történt-e hát tényleg panama vagy sem?

Popovicinak ezt az utat kellett volna mégis, minden diszkreditáltsága ellenére, választania. S mindenestre még a boxolás előtt, mikor neki, ha már beszámíthatatlan megdühösödése elragadta, nem volt nehéz öklét alapos eredménnyel használnia, lépén gyakorlott, iskolázott boxbajnok. Ezt a legális utat azonban így sem lehet, a véres öklözés és az önbíráskodó képviselőnek a parlament harminc üléséről való kizárása után sem ki-kerülni. Mares képviselő, a leboxolt, elmondta a vádat, az uttörvény körül csinált állítólagos panamát s minden tumultus, botrány, büntetés után is ez maradt a lényeg. A parlament rendjét és külső tekintélyét hamarosan helyre lehet állítani, de a közélet tisztaságát, a közvélemény bizalmát, a kormányzat erkölcsi presztizsét sokkal nehezebben.

Mi egy pillanatig sem hiszük, hogy a volt pénzügyminiszter intakt alakjához csak a paránya is tapad a panamapiszoknak s ép e miatt értjük meg emberileg azt is, hogy a vakmerő rágalom hallatán elvesztette lelki egyensúlyát, de Mares képviselőn kívül, aki belekiabálta az országba, az egész világba, ez a vád többé nem a Popovici, nem a Maniu-kormány, nem a mi és nem a mostani parlament ügye, hanem az egész országé, sőt annak is többé: az igazságé. Ennek a nevében és Románia ezerszeresen megtépzott jóhíre nevében tartjuk mulhatatlanul szükségesnek, hogy a panamapád dolgában alapos és széleskörű vizsgálat indíttassék meg, mintahogy minden olyan állalat, s szerződés ügyében, melyeket csak valamiképp is megoakartak már, hogy kijöjjen belőlük a panamakozák.

Más lapra tartozik, de ez is csak az alapos és gyors vizsgálatok szükségét bizonyítja, hogy a kormány pártján előszeretettel piszkálkodnak és piszkolód-
nak az ellenzék korifeusainak egyéni becsületében, hogy ezekkel a pódiumon leadott vádakkal ellenfeleiket diszkreditálni és a maguk hatalmát ekkép biztosítani akarják. Ez a hatalom biztonságából történő gyilkos lassozás tényleg csunya és felháborító és méltó rá, hogy a tisztesség és igazság erejével megbélyegezzes-sék, de nincs-e okunk ezek ellenére is a tisztánlátás és tiszta helyzet teljességét követelni? Nem történt-e már eddig is egész sereg panamának a leplezése? Nem hoz-e most is majdnem minden nap egy-egy újabb szennyhullámot a korrupció kőlakájából? S nem minden fűszál susogja-e, s nem minden madárka dalolja-e, hogy még rengeteg a feltárni, a ki-takarítani való Augias istállóiban?

VARATLAN FORDULAT A TAVOL KELETEN

Japán beszüntette a harcot Sanghaj körül, mert a kínai csapatok bekerítették az ostromló sereg jobbszárnyát

A kínai tüzéség ágyutüz alá fogta a japán főhadiszállást, sőt a nemzetközi terület japán negyedeit és a japán konzulátust is

Sanghaj, február 23.

A távol Keleten lezajló nagy embermészárlás véres eseménysorozatában a döntés még mindig nem következett be. Sőt inkább minden jel arra mutat, hogy

a japánok részéről könnyű kalandnak elgondolt sanghaji vállalkozásból mind inkább kialakul egy hosszabb időre szóló hadjárat összes jellegzetessége, a mivel a japánok előre nem számoltak.

Már hónapok óta tart a japán offenzíva, amely egy csomó áldozaton kívül kézfelfogható eredményeket sehogysem tudott elérni. Japán a mérges gázokon kívül a modern harcászati technika minden vivmányát felhasználja

a Sanghaj ellen intézett szakadatlan ostromokban. De sem bombavető repülőgépei, sem tankjai és nehézágyui nem boldogulnak a kínaiakkal szemben. — Igaz ugyan, hogy Kinának a felkészültsége semmiképpen sem kielégítő, viszont katonáinak nagy száma és haláltnemvető elszántsága ellensúlyozza a japánok nagyobb és tökéletesebb technikai felkészültségét.

A legfrissebb jelentések szerint a japán hadirepülőgépek a robbantó és gyújtóbombákon kívül rőpiratokat is szórta le a kínai állásokra s a rőpiratokon azzal vádolták meg a Sanghajt védelmező 19-ik kínai hadsereget, hogy a kormány beleegyezése és utasítása nélkül harcol a japánok ellen. A kínai sereg azonban nem sokat törődött a japán rőpcédulákkal, hanem folytatta kétségbeesett védekezését. Előretolták állásaikat és

ágyutüz alá fogták a japán főhadiszállást,

majd az éjszaka sötétjében gránátokkal árasztották el a nemzetközi negyed japán területeit. Több gránát csapódott be a japán főkonzulátus épületébe is. Az ágyutüz folyamán

a kínai gránátok majdnem elérték a japán zászlóshajót is,

eltévedt gránátok pedig egy olasz hadihajó közelében robbantak fel. A japán főkonzul érelyes tiltakozására a kínaiak végre a bombázást beszüntették.

A ma reggel megjelent kínai lapok óriási győzelemről számolnak be,

bár ezek a hírek tulzott hangjuknál fogva nem igen tarthatnak számot arra, hogy százszázalékosan komolyan is vegyék őket. Azt azonban a nemzetközi negyedben is elismerik, hogy az elszánt kínai védelemnek határozott sikerei vannak.

A legvéresebb harcok, amint arra már több alkalommal is rámutattunk a döntő japán offenzíva megindítása óta, Kiangvan előváros birtokáért folytak. A legutolsó 24 órában a kínaiak elérték anynyit. Hogy

a Kiangvanba benyomult japánokat bekerítették három oldalról

és elszakították a főcsapatától. A japánok helyzete ezen a ponton annyira kétségbeesett, hogy a biztos felkoncolás elől fejevesztve menekülnek.

A kínai hadvezetőség egyébként szá-

molt azzal a lehetőséggel, hogy a sanghaji háború hosszabb ideig is eltarthat s ezért úgy rendezkedett be, hogy akár egy esztendeig is tarthassa állásait a japánokkal szemben. Németországi gyárakból Kína már nagyobb megrendelést is eszközölt és többek között lövészárkászó gépeket is hozatott.

A kínai eseményekről szóló jelentéseket még azzal a nankingi távirattal egészíthetjük ki, hogy Fengjusiang tábornok, Kína belügyminisztere, ma lemondott és átveszi a sanghaji kínai hadsereg főpa-

rancsnoki tisztségét. Kibékült Csangkajsekkkel és Sanghaj védelmében együtt fog működni vele.

A japán jelentésekből mindössze csak azt említhetjük meg, hogy az újabb tüzéségi harcban sikerült felgyújtaniok a kínaiak sanghaji repülőtelepét. Japán azonban érzi a kudarcot s ezért a hadügyminisztériumtól ismét megerősítést kért. A japán hadikikötőkből már el is indult 2 gyaloghadtest és egy repülőgép anyahajó, megrakva bombavető repülőgépekkel.

Japán lefújta az offenzívát

Lapzártakor érkezett telefonjelentés szerint a Sanghajban időző semleges tudósítók szikratávirata arról számol be, hogy ma, kedden a kora délutáni órákban a japán hadsereg főparancsnoksága Sanghaj előtt hirtelen takarodót fuvatott és minden hadműveletet beszüntetett. A véres és szédült Sapejben, a Wuszung erőd előtt, 13 métföldre elhúzódó lövészárkokban és a Kiangvan körül elnémultak a hetek óta szinte szünet nélkül bömbölő ágyuk. A front néhány perc alatt teljesen elcsendesedett.

A semleges lap tudósítók ennek a váratlan intézkedésnek okát abban látják, hogy a Kiangvan körül a japán ostromló sereg jobbszárnyát a kínaiak annyira körülkarolták, hogy az egész japán sereg helyzete katasztrófálissá vált.

A szájszavú tudósítás nem árulja el, hogy a japán offenzíva derékbaroppánása a mandzsuri hadjárat végét jelenti-e, vagy pedig csak pillanatnyi kudarcoként értelmező, amely egyelőre megállítja a japán hadsereget az újabb erősitések megérkezéséig.

Moszkvának nincsenek támadó szándékai, de fejleszti repülőflottáját

Moszkva, február 23.

A vörös hadsereg fennállásának tizedik évfordulója alkalmával Vorosiloff hadügyi népbiztos napiparancsot intézett a vörös hadsereghez. Vorosiloff napiparancsa a távol keleti eseményekkel kapcsolatban arra mutat rá, hogy a vörös hadseregnek nincsenek semerre sem támadó szándékai s csupán csak a békét és Oroszország határait akarja megvédeni minden támadás és provokáció ellen.

A szovjetkormány erre a költségvetési évre másfélmilliárd rubelt irányozott elő az orosz repülőflotta fejlesztésére. Ebből a hatalmas összegből már ebben az évben a légikikötők építését, a jövő évben pedig kiegészítik az orosz repülőflottát Zeppelin-típusú óriásléghajókkal is. Az orosz repülés fejlesztésére teendő összes munkálatokat a nemrég Moszkvába érkezett Nobile olasz tábornok irányítása alatt végzik el.

Nem lesz devizakorlátozás

Leszállítják a kamatlábat

Bukarest, február 23

Beszámoltunk arról, hogy a magyarországi és a jugoszláv devizakorlátozások miatt Románia egy devizakiegyenlítő hivatalt akar életrehozni, amely eliminálja a szomszédállamok devizakorlátozásai miatt a külkereskedelmi forgalomban beállott zavarokat. Egyes bécsi és prágai lapok a kormányt ezt a szándékát úgy tállalták fel, mintha itt nálunk volna szó devizakorlátozásról. A Nemzeti Bank ma táviratot küldött szét, amelyben ezt a hírt megcáfolja és részletezi, hogy tulajdonképpen miről is van szó.

Itt említhetjük meg, hogy az egyik nagyszabedű bank azt a kérdést intézte a Banca Nationalához, szó lehet-e a kamatláb leszállításáról. A Nemzeti Bank ma válaszolt a kérdésre s közli, hogy két héten belül feldolgozza konvertálás alá kerülő hitelekéről szóló javaslatot és akkor valószínűleg keresztül viszi a kamatláb leszállítást. Beavatottak szerint ez a mérséklés egy szűzalkalmas lesz.

A frontharcosok világszövetségéhez készülnek védelemért az erdélyi hadirokkantak

Arad környékén csendőrök fogdossák össze az éhség miatt koldulásra kényszerült rokkantakat. Hol és hogyan sikkadt el a világháború erdélyi nyomorékjainak „egyenjogosításáról” szóló törvény

Arad, február 25.

A nagyváros embere már nem tud megenni a zaj, a láma nélkül. Bármilyen komikusan is hangzik, így van: a megszokott zaj nélkül talán még el sem tudtak aludni ezek az emberek, akiknek dobhártyájába már szinte beleette magát a zavaros hang-egyveleg.

Egészen kétségtelen, hogy a mi illetékesek is így vannak az örökös, meg nem szűnő panaszokkal. Ha egyszer megszűnnének a nyugdíjasok siránkozása, a munkanélküliek éhségkórusa, ha egy napon nem sirna fel a hadirokkantak fájdalomlódzó tömege: azok az illetékesek bizonyára már nem is tudnának nyugodtan aludni.

A siralmak már nem hatnak meg. A panaszok már megszokottakká válnak. Csak arra figyelünk fel, ha egyszer-egyszer erősebb hangok csendülnek ki a jajkórúsból. Új hangokra reagál már csupán a dobhártyánk.

Ilyen új hangot ütöttek meg most újabban az erdélyi hadirokkantak és hadiözvegyek, amikor elhatározták, hogy komoly, elhatározó lépést tesznek a tartóhatatlan helyzet megjavítása érdekében.

TÖMEGÉVEL FOGDOSSÁK ÖSSZE A FALVAKBAN A KOLDULÓ ROKKANTAKAT

A helyzet ugyanis valóban tarthatatlannak. A hadirokkantak nyomora olyan elképesztő, hogy ha valaki, csak azért, hogy az emberek kedvét elvegye végképp a háborútól, irodalmi karrikatúrát akarna készíteni a nagy világégés eredményeiről, nem kellene egyebet tennie, mint lemásolni az erdélyi hadirokkantak életviszonyait. Az erdélyi hadirokkantak 46 lejes nyúdíjakkal koldul, kéreget, országotak csavargójává kényszerednek. — Az aradkörnyéki falvakban immár kilenc hónapja nem kapták meg a járandóságukat ezek a szerencsétlen megnyomorított, életfenntartási lehetőségeiktől megfosztott, elfelejtett szerencsétlenek.

És a falvak csendőrsége tömegesen szedi össze a hadirokkantakat, akik kéregetve járnak faluról-falura és jóllehet nem igen inkasszálnak egyebet a sajnálkozás könnyeinél — hiszen a mi falvainkban olyan nagy a nyomor, — mégis vétenek az államrend ellen, amikor nem hajlandók kilenc hónapig böjtölni...

Aradmegyében a rokkantak számára kényszermunkalepet rendeztek be és szegényszemre, minden józan ember pirulására, ideintérlésükre azokat a rokkantakat, akiket utcára vagy országútra, koldulásra kerget a rettenesen sötét nyomor...

IGY MEG LEHET KÉREGETNI

A koldulás hatóságilag tilos. A városokban pedig a hivatásos koldusok miatt egyébként is sokkal nehezebb a helyzet. Eppen ezért a kéregetésnek egy legalizált módjához folyamodtak az aradi hadirokkantak: „Aranykönyvet” adtak ki.

Mi ez az „aranykönyv”? Egyszerű, bőrbekötött, üreslapu album. Ezzel járnak majd házról-házra az aradi rokkantak és gyűjtenek össze, amennyit lehet, tagsegélyezésre, rokkantotthon alapra.

Ez az aranykönyv azoknak a nevsorát tartalmazza, akik hajlandók egy kis részét átvállalni ennek a hatalmas, óriási kötelezettségnek, amelyet az államhatárolm elfelejtett teljesíteni.

Pénz kell a rokkantoknak, Aradon is, Gyergyóban is, mindenütt, ahol szerte-szórta hirdetik a háború büntetésének eredményét és a még ennél is sötétebb lelkiismeretlenség elleni eleven vádaskodást.

A ROMÁN PARLAMENTBEN MINDENKI MEGFELEDKEZETT RÓLUNK!

Románia hadirokkantjai ismét erőlyes mozgalmat előt állanak. Néhány hét mul-

va új, erőteljes kongresszus összehívását tervezik és az előkészítő munkálatok már folynak. Az aradi hadirokkantak a napokban érkezőt tartottak a kongresszussal kapcsolatosan és ezen az értekezleten nyilvánosságra hozták a központi végrehajtóbizottság bizalmas értesítését, amely nem kevesebbet mond, mint, hogy

mivel itthon hiába kísérleteztek Románia, főképp Erdély rokkantjai, most már a külföld elé terjesztik súlyos sérelmeiket. Az erdélyi hadirokkantak el vannak szánva arra is, hogy a most összeülő kongresszuson keresztül, a Nemzetközi Frontharcos Szövetséghez fordulnak védelemért!

Románia elkecseregett, agyonsanyargott, levizipuskázott és megkardlapozott hadirokkantjai újult erővel rohamot indítanak a számukra tabuá változtatott nagy vár: a megélhetési lehetőség ellen...

„IGENIS! ELEJTETTÉK AZ ÜGYÜNKET”

Az elkecseregett kísérlet, amely nemzetközi fórum elé kívánja vinni a romá-

niai és elsősorban az erdélyi hadirokkantak sérelmeit, amint ismeretes, csak utoljára egy parlamenti színjátéknak, a melyet kis ironiával parlamenti tragikomédiának is nevezhetnénk. A hadirokkantak mindent megtettek, hogy sérelmeikre hazai forrásoknál keressenek enyhülést, azonban ezt az ügyet egyszerűen elejtették. A nemzeti-parasztpárt, — mondják az illetékesek —, megszavaztatta a kamarával az erdélyi rokkantak segélyezésének egységesítését, azonban a szenátus megszavazására, a kormány bukása miatt nem került sor. Most pedig, a jelenlegi kormány alatt, olyan a helyzet, hogy „nem tanácsos”, éppen a rokkantak érdekében „nem tanácsos” az ügyet elővenni...

A dolog azonban nem így áll. Az erdélyi rokkantak ügye sokkal csufosabb módon siklott zátonyra, mint ahogy azt így utólag beállítani igyekeznek! Alkalmunk volt erről a kérdéssel az erdélyi rokkantak egyik országos mozgalmi vezetőjével alapos megbeszélést folytatni és ez a megbeszélés ugyancsak lekaparja a

Bánati gazda-delegáció a királynál

Egyenlő elbírálást a konverzió és olcsóbb ipari cikkeket kérnek a gazdák

Bukarest, február 25.

A konverzió vajdása talán utolsó óráit nyögi, de még senkinek nincsen fogalma arról, hogy is fog az végbemenni, talán magának Argeioianu miniszternek sem, akit pedig a konverzió alkotójának lehet tekinteni.

Ezzel magyarázható az, hogy egy idő óta abba maradt a deputációzás és úgy a bankok, mint a különböző érdektületek visszahúzódtak a várakozás fedezékébe és várják, hogy a most készülő legeslegvégső javaslat megszülessen.

Tegnap egy gazdaküldöttség érkezett Bukarestbe, amelyet a bánági agrárliiga indított utnak azzal, hogy terjesszen memorandumot a király elé, egyrészt az agrárkonverzió kérdésében, másrészt a mezőgazdaság szükségletébe vágó ipari cikkek olcsóbbítása ügyében.

ben.

A bánági — gazdaküldöttséget Ilasievici marsall fogadta, aki a memorandumot azzal vette át, hogy azt a király elé terjeszti.

A memorandum kéri, hogy a konverzió ne tegyenek különbséget a nagy és kismezőgazdák között, részesítsék őket egyenlő elbánásban, mert a megkülönböztetés indokolatlan akkor, amikor a kis és nagy-mezőgazdák között a különbség csak annyi, hogy az egyik kevesebb, a másik többel tartozik, de végeredményben mind a kettő el van adósodva.

Az ipari cikkek árát azért kell leszállítani minden eszközzel, mert a mezőgazdasági termelés a mai alacsony gabonaárak mellett nem bírja el a magas ipari cikkek árát.

Hová vadul még ez a nyomorult világ!

Álarcos banditák végeztek a kis kifutófiúval

Kosztá Jóska megfutotta utolsó kifutó-utját, mert a csodálkozástól szétnyitott gvermekszájba sütötte revolverét a tetlenért haramia

Lupény, február 25.

Egy szegény kis inasgyerek fizetett tegnapi az életével azért, mert a nagy nyomorúság és munkanélküliség miatt a Zsilvölgyében is felütötte fejét a rablóvilág, Kosztá Józsefnek hívták, amíg élt, a kis inast, aki Reiner Sámuel lupényi kereskedőnél végezte a kifutói teendőket...

Szombaton este nyolc óra tájt két álarcos rabló állított be Reiner Sámuel lakására. A kereskedő még az üzletben dolgozott és otthon csak a felesége, két kis gyermeke és a kereskedő édesanyja, egy idősebb asszony, tartózkodott. Várták haza a hétvégi munkából Reiner Sámuel.

Reiner helyett azonban az álarcos rablók érkeztek, akik már a küszöbről revolvert fogtak a megrémült nőkre és a gyermekekre.

— Elő a pénzetekkel! — hangzott a parancs.

Az asszonyoknak eszükbe sem jutott a védekezés. Minden pénzüket, ami csak

volt a háznál, a rablók elé terítették, a néhány papír bankjegy és ércpénz pillanatok alatt el is tűnt a két álarcos férfi zsebeiben.

A következő pillanatban már szivélyesen el is köszöntek és a revolvercsöveket lassan hátrahúzva, kiléptek a lakásból.

Szerencsétlenségére ebben a pillanatban érkezett a ház elé a kis inasgyerek, Kosztá Jóska, akit főnöke valamelyik megbízással küldött haza a lakásra. — Szembetalálta magát a rablókkal, akiknek egyikén félrecsuszott az álarc. A rabló, úgy látszik, attól tartott, hogy a fiú megjegyzi magának az arcát és később elárulja, — tehát gondolkodás nélkül lött, egyenesen az inasgyereknek a csodálkozástól és ijedtségtől nyitvamaradt szájába.

A golyó átfurta Kosztá Jóska koponyáját és a szerencsétlen kis kölyök, aki arra se számíthatott, hogy mi történik vele, már le is bukott holtan, főnöke háza elé, a hóra.

A rablók pedig futottak most már és

szépségtapaszt az ügyről...

Az interjú így kezdődik: — Igenis, állítjuk és bizonyítottuk: elejtettük az ügyünket! Ez az egyik oka, hogy mindenből és mindenkiből kiábrándulva, most nemzetközi fórum elé kívánjuk vinni ügyünket!

AMIT MEGTEHETEK A BESSZARÁBIAIÁK...

— Az erdélyi és bukovinai hadirokkantak illetményegységesítése körül legalább is gondatlanság történt! Ezt egészen tisztán mutatja az a körülmény, hogy jóllehet, a parlament azon a bizonyos zivatáros napon ugyiszlóan együtt tárgyalta az erdélyi, bukovinai hadirokkantak, valamint a besszarábiaiak illetményeinek egységesítési ügyét, ennek ellenére

az erdélyi rokkantak ügye már elkezdődött a szenátusba vezető uton. A besszarábiaiak ügyét a besszarábiai képviselők keresztülsegítették a szenátushoz és itt gondoskodtak arról, hogy még idejekorán megszavazzák!

— És amikor erről beszélünk, nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a mi ügyünket már reggel tárgyalta a kamara, míg a besszarábiaiak ügye csak késő délután került szavazásra a kamarában! Mégis, a besszarábiai képviselők nem felejtették el, hogy a hadirokkantak, a kik voksaikkal támogatták őket, koldulnak odahaza. Ez az oka annak, hogy a besszarábiai képviselőknek és szenátoroknak most nem kell mosakodniuk és hogy az ottani hadirokkantak nem kénytelenek a nemzetközi fórumok előtt védelmet, igazságot keresni!

Néhány egyszerű adat. Egy rokkant-vezető szájából. És a történeti hűség lapjáról kölcsönzve.

Falán rá kellene írni az aradi rokkantak „aranykönyvének” első oldalára... Balla Károly

nehány másodperc alatt el is tűntek a sötéttségben.

Bent a lakásban a revolverdörrenésre újabb ijedtségen ment keresztül a család. A hozzátartozók azt hitték, hogy Reiner jött haza és őt érte a rablók golyója. Csak amikor néhány perc múlva kimerészkedtek, akkor látták, hogy a kis Kosztá Jóska fekszik arcraborulva mozdulatlanul a ház előtt, kezében valami fűszerrel, amit Reiner ur hazaküldött vásárnápra, de amit az inasgyerek már nem tudott átadni.

A nyomozás megindult... ezt azonban a kis Jóska, aki ilyen rosszkor futott be az utolsó kifutó-utján, már nem sokat segít.

Meghalt a Benzin-égő feltalálója

London, február 25.

Londonban, nyolcvan éves korában meghalt, Merice, az úgynevezett Benzin-égők feltalálója.

Merice a világháború kitörése idején Anglia bécsi nagykövete volt.

Az amerikai flotta Hawaii előtt gyakorlatozik

Panama, február 25.

Panamai jelentés szerint az Egyesült Államok egy 46 hajóból álló flottát indítottak el a hawaii-szigetek felé. A jelentés szerint az Unió hajógyakorlatot tart itt, amely csütörtökön kezdődik.

Anglia a jóvátételek törlését indítványozza

London, február 25.

Az angol alsóházban tegnap ismét jóvátételi vita volt, amelynek során Symons külügyminiszter bejelentette, hogy a július folyamán Lausanneban összeülő konferencián Anglia a jóvátételek és a háborús adósságok törlését fogja indítványozni.

A fegyelmi bíróság vétkesnek találta Dréhr Imrét

Budapest, február 25.

A parlament által kiküldött fegyelmi bíróság tegnap befejezte Dréhr Imre népjóléti államtitkár ellen emelt vádak felülvizsgálását. A vizsgálat 1 hivatali vétséget, 1 súlyos hivatali vétséget és 14 legsúlyosabb hivatali vétséget állapított meg és ezért Dréhr Imrét hivatali állásától való felfüggesztésre és egyben nyugdíjfosztásigától való megfosztásra ítélte.

Dréhr Imre a rendkívül súlyos vizsgálati eredmény nyilvánosságra hozatala után nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy a vizsgálat egész anyagát a Ház plénuma elé szándékszik vinni.

Egy kukoricakóró tövében a halálba érkezett meg Schusster Johanna medgyesi masamódnő, aki ötvenezer lejjel tavaszi divattanulmányutra indult Budapestre

A Bukarest—tővisi éjszakai gyorsvonaton kirabolták, majd kidobták a pálya mellé, ahol láb- és kéziöréssel megfagyt

Dicsőszentmárton, február 25.
A Brassó—Tővis között közlekedő éjszakai gyorsvonaton olyan megdöbbentő és állati kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság történt, amely vetekedik a ceglédi kalapácsos gyilkossággal és az utóbbi időben végbevitelt hasonló bűncselekményekkel.

A borzalmas gaztett áldozata Schusster Johanna medgyesi masamódnő, akit a városban sokan ismertek és szerettek. Jellemző, hogy a rablógyilkosság már néhány nappal ezelőtt történt és csak most került nyilvánosságra. Most, amikor már nem sok valószínűség van arra, hogy a tetteseket elfogják. A büntény elkövetésénél olyan körülmények játszottak közre, hogy a nyomozó hatóságoknak minden erejüket latba kell vetniük, ha a gyilkosokhoz vezető nyomokra akarnak akadni.

Schusster Johanna elindult Pestre.

Néhány nappal ezelőtt Schusster Johanna, aki fiatal, életvidám leány volt, és kalapszalonya volt Medgyesen, elhatározta, hogy minden évben ilyenkor, felutazik Budapestre a tavaszi kalap divat tanulmányozása céljából. Lelkesen újságot vevőinek, hogy rövidesen itthon lesz és a legújabb modelleket hozza majd magával.

Schusster Johanna becsomagolt, elbucszott hozzátartozóitól és elutazott. A ridiküljében ötvenezer lejt vitt magával, hogy a szükséges bevásárlásokhoz legyen pénze. Balászfalváig egyhangúan telt az út, amikor azonban

Balászfalvára érkeztek, a fülkébe lépett — ezt pontosan nem lehet megállapítani — egy vagy több fiatalember is.

Schusster Johanna a pesti ut kis izgalmaival, kipirulva ült és, ahogy az történni szokott, férfi-utastársai rövidesen alkalmat találtak arra, hogy megszólítsák és beszédbe elegyedjenek vele. Talán egy friss újság átadása, talán egy narancs szelet felkínálása, esetleg csak a zsebkendőjének, vagy a kis fésűnek a leejtése volt az az apró véletlen, ami elindította Schusster Johannát a szörnyű halál felé.

A második osztályú fülké títka.

Ami a brassó-tővisi éjszakai gyorsvonatnak ebben a másodosztályú fülkéjében lejátszódott, azt a felmerült kevés adatból csak nagy vonásokban lehet rekonstruálni. Schusster Johanna közlékeny természetű leány volt, aki szívesen és könnyen beszélt dolgairól. Valószínű, hogy a közte és ismeretlen utitársa vagy utitársai között megindult beszélgetés a szokásos kérdéssel kezdődött — Hová utazik kisasszony?

— Schusster Johanna elmondta: Budapestre megy, ahol megnézi a legújabb kalapkreációkat. Az éjszakai ismeretlen utitársak, akik talán má régóta lesték és talán már az első pillanatban prédájuknak tekintették a mit sem sejtő, kedvesen csicsorgó leányt,

hamarosan mindent tudtak: hogy Schusster Johannának jól menő kalapszalonya van Medgyesen és most néhány napig Pesten lesz, ahol be fog vásárolni. Ennyi elég is volt az éjszakai gyorsvonat hiénáinak. Csak egy pillantást kellett még vetniük az utitársú bórondjére és láthatták, hogy gondos, jómódú leány, hogy azt is megkérdezték tőle, mennyi pénzt visz magával, vagy még inkább megfordítva, Schusster Johanna érdeklődhetett női naivsággal:

— Nem tudják az urak, mennyi pénzt lehet átvinni lejjben a határon? Oh, hogyne tudná. Kedvesen, szolgálatkészen adták meg a felvilágosítást.

— Miért? Nagysádnál mennyi pénz van? — És Schusster Johanna bizonyára az előbbi ártatlansággal meg is mondhatta: — Ötvenezer lejt.

A gyorsvonat időközben robogott, már Tővis felé közeledett. Még hosszú út van hátra és Tővisen sokan beszállhatnak, jó lesz, ha lehúzzák a villanyt — ajánlhatták Schusster Johanna kedves utitársai, akikről már elgondolta, hogy odahaza így fog beszámolni róluk: Jaj, de aranyos, udvarias urakkal utaztam együtt, amikor mentem — és az ajtón is húzzák le a fogantyút, Nagysád nem alszik?

De igen. Schusster Johanna fiatal is volt, egy kicsit talán már fáradt is, rövidesen elaludt.

A tővisi állomás előtt

Az utitársak, a gyorsvonat hiénái még várhattak egy keveset, de nem sokat, mert Tővis előtt végezni akartak. A kékes homályban figyelték a leányt és, amikor

meggyőződtek arról, hogy alszik, egy hirtelen mozdulattal rávetették magukat, a száját betömtek és, mialatt az egyikük a ridikülből már szedte is ki az ezreket, a másik már rántotta fel az ablakot — és Schusster Johanna rugakapáló teste a következő pillanatban már repült is ki

a pálya mellé. Ha sikerült is volna neki segítségért kiáltania, a hangját akkor

is el kellett hogy nyomja a teljes sebességgel száguldó gyorsvonat dübörgése...

Schusster Johanna még láthatta a gyorsvonat hátsó, piros jelzőlámpáját, ha ugyan az esés pillanatában el nem vesztette eszméletét, de aztán az is eltűnt és ő ottmaradt az éjszakában, a havon, kiszolgáltatva a farkasoknak és a fagynak. Az eszméletét azonban úgy látszik nem vesztette el, vagy legalább is nemsokára visszanyerte. Mozdulni próbált. A jobb lábán és a kézcsuklóján borzalmas fájdalmat érzett, kétségbeesve érezhette, hogy ezek eltörték. Felemelhette egy kicsit a fejét, körülnézett, a hó és a hold világítottak. Észrevette, hogy nem messze húzódik az országút. Ösztönösen odaigyekezett volna, arra gondolhatott, hogy ott elhalad egy-egy autó, vagy szekér, amely felveszi.

Ereje utolsó megfeszítésével hasonló szava tolt ki magát az árokból és végre nagynehezen felvergődött az uttest mellé, egészen fel azonban már nem ért, összesett egy kukoricakóró tövében.

Az emberfeletti fájdalom és a nagy vérvesztés megpecsételték Schusster Johanna sorsát...

Moratóriummal is fűszerezik az összekotyvasztott konverziós javaslatot

Ismét három új szakasszal állott elő a kormány — Vajda kihallgatáson volt a királynál — A kamarai tetteleges összetűzés fejleményei

Bukarest, február 25.

A konverziós javaslatot tárgyaló kamarai vegyes-bizottság hétfőn délután újra elől kezdte most már az utolsó simítások és felülvizsgálás munkáját, miután a frissen kiosztott új szövegbe Radian államtitkár ismételt olyan részeket állított be, amelyek eddig nem szerepeltek.

Az új módosítások közül a legfontosabbak azok, amelyek bizonyos esetekben hosszabb-rövidebb moratóriummal is fűszerezik a konverziót.

Az új 35. szakasz szerint például azok a 14 hektárnál nagyobb birtokkal rendelkező mezőgazdák, akik nem akarják, vagy nem tudják szanáltatni adósságaikat sem a konverzió, sem pedig a mezőgazdasági kényszereljárás révén, az illetékes törvényszéktől kérhetik az ellenük bevezetett végrehajtási eljárás felfüggesztését azzal a feltétellel, hogy kötelezik magukat tartozásaiknak 3 év alatt 8 százalékos kamattal

való kifizetésére.

A 38. szakasz viszont kimondja, hogy azok a vállalatok, amelyek a konverziós törvény kedvezményeiben részesülő adós szerepel és amelyek 1931. december 18-ika után jártak le, kilenc hónappal későbbi lejáratuaknak fognak számítani.

Végül a 40. szakasz szerint a hitelintézetek, vállalatok és kereskedők, akik mezőgazdasági eszközök és gépek szállításával foglalkoznak és akiknek aktívái követeléseik leszállítása folytán legalább 20 százalékkal csökken, 1937. december 31-ig nem kergethetők csődbe, illetőleg nem kérhetők ellenük csőd.

Ezekkel az új szakasszal a kormány a bizottság, amely még mindig kisebb-nagyobb módosításokat eszközöl a javaslaton. Mégis valószínű, hogy most már végleg befejezi munkáját és az összekotyvasztott javaslatot a hét második felében végre a kamarai plénuma elé kerül.

Vajda a királynál ebédelt

Bukarest, február 25.

Vajda Sándor volt belügyminiszter ma

délben megjelent a királynál audiencián. Politikai körökben Vajda audienciájának óriási jelentőséget tulajdonítanak, különösen azért, mert az uralkodó az erdélyi politikust ebédre is visszatartotta. Tudni kell azt, hogy Vajda közel két év óta nem volt királyi kihallgatáson.

Biztos forrásból nyert értesülésünk szerint Maniu, aki még Titulescu előtt elhagyta a fővárost, Vajdát bizta meg, hogy álláspontját képviselje a felsőbb fórumok előtt. Éppen ezért azt hiszik, hogy az audiencia a Jorga-kormány existenciájára nézve döntő befolyással lesz. Vajda az audiencián hangsúlyozta, hogy Maniu csak abban az esetben hajlandó a belpolitikai életben résztvenni, ha vagy pártkormány váltja fel a mos-

Vajda

tani tekintélykabinetet, vagy pedig választási kormány jön és a választások eredményéből alakul ki az új nemzeti kormány.

Genfi távirat szerint Ghica külügyminiszter néhány napon belül a fővárosba érkezik. A külügyminiszter hazaérkezése azt látszik igazolni, hogy Titulescu teljesen szabadkezett kapott a királytól külpolitikai kérdések irányítására.

A főváros politikai köreit élénken foglalkoztatja a Popovici-Mares parlamenti belpolitikai vita. Utólag ugyanis kiderült, hogy Popovici is kapott néhány ütet. Az ügynek legszenzációsabb fordulata az, hogy az elnöki emelvényről leboxolt képviselő provokálta Popoviciot. A verekedő felek meg is neveztek segédeiket. Mares segédei: Zizi Cantacuzino tábornok és Grigore Filipescu, a Tepes Liga elnöke, míg Popovici segédei: Armand Calinescu és Ghelmegeanu.

Mint ismeretes, a botrányos kamarai ülés után hetvenhatal négy szavazat ellenében Popovici Mihályt harminc nap-

A többi már szabályszerű csendőrségi jelentés:

A falusi szekeresek az országot mellett egy csonttárgyot női holttestet találtak. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hulla már napok óta feküdt a kukoricakóró tövében, ahol a 18—30 fokos hidegben megfagyt.

Egyelőre a legközelebbi csendőrségi szállították be, várva, hogy hozzátartozói jelentkezzenek.

Ez már nem késett sokáig. Schusster Johanna családja, amelynek feltűnt, hogy a leány, a megbeszélés ellenére, nem táviratozta meg Budapestről a megérkezését, aggódni kezdett. És a szörnyű bizonytalanságba egyszerre csak megérkezett a hatósági értesítés a kukoricakóró tövében talált női holttestéről...

Schusster Johanna fivére azonnal autót ült és a helyszínre utazott. A vizsgálat tragikus volt. A lezuhant fivér Schusster Johannában felismerte hugát, aki néhány nappal ezelőtt olyan vidáman indult el budapesti útjára, a kis tavaszi kalapmodelléért.

A szörnyű végetért Schusster Johannát óriási részvét mellett temették el Medgyesén...

A büntény színleléséről továbbrobog Brassó-tővisi gyorsvonattal együtt a tettesek is eltűntek a sötétségben...

A Zsilvölgyében még mindig nem telt be a pohár

Déva, február 25.

Február 20-án a zsilvölgyi szénbányák bukaresti központi vezérigazgatósága nevében Jonescu Mircea igazgató, továbbá Timoc Tiberiu petrozsényi és Frey Ferenc lupényi bányagazgatók értekezletre hívták meg a munkásszervezetek kiküldöttjeit.

Tekintettel arra, hogy az állam, helyesebben az államvasutak vezérigazgatósága a zsilvölgyi bányákkal szemben évek óta fennálló 400 millió lej tartozását nem fizeti meg, az igazgatóság a jelenleg még üzemben levő bányák közül néhányat üzemét beszünteti, néhány száz munkást újból szélnek ereszt és a megmaradtaknál is 20 százalékkal csökkenti a munkabéreket.

A bányagazgatók azt az ajánlatot tették, hogy a munkások mondjanak le családi és konzummegváltási pótdíjaikról, továbbá a fizetési szabadság feléről és végül a 6 százalékos téli járandóságról. Ez a lomondás 20 százalékos bércsökkenésnek felel meg.

A szakszervezetek megbízottai a ajánlatot egyhangúan visszautasították azzal az indoklással, hogy a kollektív szerződés csak június 30-án jár le s addig a munkások nem mondhatnak le nagynehezen megszerzett jogaikról.

Védje meg bőrét

NIVEA-CRÈME által

a zord és hideg időjárásból, hogy ne legyen repedezett és érdes. Dörzsölje be bőrét esténként, lefekvés előtt, alaposan Nivea-krémmel. A szövetek fiatalosan feszülni fognak, a bőr aktív lesz és megerősödik; szél és időjárás többé nem árthatnak neki. De dörzsölje be nappal is, mielőtt kimenne a szabadba, arcát és kezeit Nivea-krémmel. Nem hagy semmi fénnyt és azt a friss-egészséges, fiatalos kinézetet adja, amelyet valamennyien oly nagyon szeretünk.

Nivea-Crème: Lei 16.00—72.00
Beiersdorf & Co., S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

Középeurópa nem várhat arra, amíg Németország és Franciaország közelebb jutnak egymáshoz

Brünn, február 23.

Az itt ülésező második középeurópai konferenciái tegnapi tanácskozásain a delegátusok leszögezték, hogy Középeurópa nem várhatja meg, amíg Franciaország és Németország közelebb jutnak egy

máshoz. Éppen ezért a konferencia elhatározta, hogy a középeurópai államok egymás között megkezdik a gazdasági szövetkezésre irányuló tárgyalásokat.

A határozatnak úgy politikai, mint gazdasági körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Fákat tördelő szélvihar dühöngött a Kisküküllő völgyében

Dicsőszentmárton, február 23.

A néhány nap óta enyhébbre indult időjárást vasárnap és hétfőn óriási szélvihar váltotta fel, a hőmérő ismét 25 fokot mutat a fagypont alatt. Az egész megyében olyan heves szél volt, hogy egyes helyeken a havat másfél méter magas torlaszokká emelte. Vasárnap délután a csergei határban a szél felfordított egy szekert, a benne ülők közül a kocsis kartörést szenvedett, Koródon pedig a szélvihar kidöntött egy

fát, mely ráesett az épen arra haladó Suciu Grigor legényre, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett.

Nyárádtó és Románokcsárd között az országuton 12 autó akadt el hétfőn virradóra.

A Dicső—Vásárhely közötti autóbusszjárat csak a legnagyobb nehézségek és állandó hólapátolások mellett tud közlekedni. Öreg emberek szerint ilyen kemény tél még nem volt a Kisküküllő völgyében, sem olyan itéletidő, mint a milyen a vasárnapi és hétfői volt.

A legfelháborítóbb gazemberség!

Szélhámusok kezeibe kerültek Nagyváradon a munkanélküliek

Huszonöt lejért fautalványokat árultak ismeretlen szélhámusok és nehéz ezresekért harácsolnak a hiszékeny munkanélküliek

Nagyvárad, február 23.

Talán egész Erdélyben egyetlen városban sincs akkora munkanélküliség, akkora tömegnyomorúság, mint Nagyváradon, ahol hajdan kilenc gyár és megszámlálhatatlan ipari üzem dolgozott. A gyáraknak nagyrésze ma már teljesen leállt s ami még üzemben van, az is a lehetetlenségig apasztotta úgy a szakmunkásokat, mint a tisztviselőket. A város nem rég hivatalos statisztikát készített a munkanélküli családfőről, mely szerint Nagyváradon ötezerhatszáz munkanélküli családfő van. Persze ez a statisztika csapnivalóan hamis, mert a vasalapos bürokrácia egyszerűen nem vett tudomást az ugynevezett szezonmunkásokról, mint az építőiparosok és a nap-számosok, akik a munkanélküliek jelentékeny hányadát teszik ki. De mi az, Nagyvárad város vezetőségének 10—15 ezer lélekkel tévedni, mikor a „hivatalos” munkanélküliek is csak a legnyomultabb segélyezésben részesülnek.

A munkanélküliek között ma már teljesen átment a köztudatba, hogy a várostól „spontán” nyújtott segélyezésen mindenki dagadtra keresi magát

csak éppen a segélyezett munkanélküli pusztul el az éhségtől. Szólni persze senkinek sem szabad, mert könnyen kaphat ingyenutalványt Doftánába, mint aljas kommunista forradalmár. A szárazkenyér szuronyvégen nyújtják a nyomorúságtól már alig mozgó munkanélkülinek és csontjuk ijeszto zörgésére szigorú preventív intézkedéseket foganatosítanak.

A munkanélküliek segélyezése körül napok óta penetráns panamaszág terjeng. Egyes jól öltözött, városi igazolvánnyal ellátott szélhámusok napok óta járják a periferiák

nyomortanyáit és a fagyos háztűzhel mellett lilára gémberedett végtagokkal ülő szerencsétlen munkanélkülieket aljas trükkkel beugratják bizonyos fa-segélyezési üzletbe,

melyhez az utalványt — mint mondják — tőlük kell beszerezni. Aki egy méter fát akar az 25 lejű fizet és így aránylagosan lefele, egészen 10 kilóig.

Természetesen a nyomorult páriák két kézzel kapnak a ragyogó ajánlaton, képzeletükben persze a megítélt aszott testüket a pirosuló paraszaknál. Hogyne vonéne utalványt mikor milyen finom urak kínálják és még megható előzenyességgel házhoz is hozzák. Vesznek még ha lopják irá a pénzt, akkor is.

Egyetlen kétségüket is eloszlatja az utalványon diszelgő városi pecsét.

Másnap már kora reggel feketélik a térség a városi faraktárak előtt. Itt aztán hamarosan meggyőződnek arról, hogy szélhámusoknak dülték be. Hamis az utalvány, hamis rajta a város bélyegzője is. A munkanélküliek becsapott tömege, zugolódik, de csakhamar kinttrem a karbatalom és „rendet” csinál.

Az a néhány szélhámus, mely ezeket harácsolta össze a hiszékeny munkanélküliektől, unottan nézi a kávéház ablakából az egész „mókát” és bizalmasan odasugja egy éppen ott elhaladó sefnek, hogy milyen kiváló is a román közbiztonság. Ilyen gyorsan megfékezi a tüntető bolsevikieket.

Igy állanak a munkanélküliek kijátékszásával Nagyváradon, ahol a jobbérzésű közönség a nem rég jött Popovici rendőrkvesztortól várja, hogy szétüssön a munkanélküliek aljas vámszedői között.

bg.

Napirend előtt:

Florin Zaharia Titulescuval és a revízióval izgatja a kamarát

Napirenden:

Popovici volt pénzügyminiszter knockoutolja Mares képviselőt

Példálan botrány a kamarában

Bukarest, február 23.

A parlament hétfő délutáni ülésén rendkívül súlyos botrány játszódott le. Ez a botrány még a román parlamenti életben is páriát ritkítja.

Popovici Mihály volt nemeztiparasztpárti pénzügyminiszter nyílt ülésen össze-vissza verte Mares többségi képviselőt, az uttörvény előadókat. Az ütlegetés alatt Mares összesett a szónoki emelvényen.

Popovici

Az ülés egyébként a rendes időben vette kezdetét. Elsőnek Florea képviselő szólalt fel, aki tudvalevőleg néhány nappal ezelőtt azzal vádolta meg Boila Romuluszt, a Nyugdíjpénztár volt nemeztiparasztpárti elnökét, hogy pénzeket fogadott el kisebb-sígi tisztviselőktől, akiknek azután elismertette a nyugdíjigazolást.

Florea szerint Boila milliós vagyont hozt uttörvényen ezen az uton. Florea vádjaira — amint azt megírtuk — Boila Romulusz táviratot küldött Kolozsvárról, amelyben felszólította Floreat, hogy huszonnyórán belül bizonyítsa állításait, különben aljas rágalmazónak tekinti.

Florea most tehát előállt a „bizonyítékokkal”. Kijelenti, hogy Boila Romulusznak, amíg a nemeztiparasztpárt uralomrajtása előtt szegény ember volt, ma közel 75 millió lej vagyona van. Most is állítja, hogy Boila ezt a hatalmas vagyont összezsugorította. Kéri az igazságügyminisztert, hogy vezessen be vizsgálatot a nyugdíjpénztárnál, hogy Boila bűnössége beigazolást nyerjen.

Ezután Zelea Codreanu a cukortörvényt kapcsolatlan azzal gyanúsítja a kormányt, hogy nem járt el az ország érdekei szerint és hogy behódolt a kartellnek. Követeli, hogy sürgősen szavazzák meg a papír, cement, szeg és üveg, valamint a többi trösztösített cikkek behozatali vámjának leszállítását.

Florin Zaharia a Manolescu-csoport nevében azt a feltűnésteltő kérdést in-

tézi a miniszterelnökhöz, mondja meg nyíltan, miért jött haza Titulescu. Az országban a legnagyobb hírek vannak elterjedve, sokan a békeszerződések revíziójáról beszélnek.

A képviselők izgatottan lesik Jorga válaszát. Jorga azonban kitér a válasz elől.

A padsorban az idegesség nem enyhül, mire Trancu Jasi áll fel és kijelenti, hogy semmi ok nincs a nyugtalanságra, az országot veszély nem fenyegeti.

Percek telnek el, amíg a parlament áttér a napirendre. Első helyen az uttörvény szerepel.

Popovici Mihály volt pénzügyminiszter áll szólásra és mindenekelőtt felelni készül azokra a vádakra, amelyekkel Mares többségi, az uttörvény előadója illetve a nemeztiparasztpárti kormányt, azt állítván, hogy ez a kormány sápot fogadott volna a svéd utépítő társaságtól.

Mihalache magából kikelve szól köz-Mares felé: Kijáró! Panamista!

A vitába belekapcsolódik a nemeztiparasztpárt részéről Raducanu és Mirto is, úgy, hogy néhány pillanat alatt fűsikettő láрма hallatszik a teremben. Az elnök felfüggeszti az ülést. Jd rövid szünet után újra megnyit.

Mares megy fel a szónoki emelvényre és adatokkal igyekszik bizonyítani, hogy Popovici, amikor pénzügyminiszter volt, mindig a saját érdekeit tartotta szem előtt és a legpiszkosabb üzleteket csinálta.

A súlyos vádra, amely talán először hangzott el ilyen nyílt formában egy volt miniszter ellen, Popovici, aki bécsi egyetemi éve alatt boxhajnok volt, felugrik helyéről, felszalad a szónoki emelvényre és ott négy hatalmas ökölcsapással valóssággal leboxolja Marest, aki összeesik és pillanatig mozdulatlanul fekszik az emelvény padozatán.

A vihar lecsillapodása után Popovicot, aki nem akar fegyelmi bíróság elé állni, harminc napra kizárik a parlamentből.

Csökkentik a fizetés-lefoglalás mértékét

A nős alkalmazottak keresetének csak két tizede, a nőtlének pedig három tizede lesz lefoglalható a jövőben

Bukarest, február 23.

A képviselőház jogügyi bizottsága előtt a lakosság széles rétegeit érdeklő törvényjavaslat fekszik, amelyet többségi és ellenzéki képviselők egy csoportja parlamenti kezdeményezésből terjesztett be.

A javaslat a regáltbeli polgári perrendtartás 409. cikkelye első bekezdésének a módosításáról szól és már meg is járta a törvényvéleményező tanácsot, amely Lăday István elnöke alatt hozzájárult, sőt kibővítette.

Amint ismeretes, a perrendtartás fentemlített cikkelye szerint jelenleg minden alkalmazotti fizetésnek az egyharmada lefoglalható adósság fejében.

A javaslat indokolása ezzel szemben kifejti, hogy a mai körülmények között, a mikor a fizetések általános csökkenése folytán a jövedelmek a legtöbb esetben alig biztosítják a létminimumot, ez a hányad már nem tartható fenn, mert valóssággal lehetetlenné teszi az alkalmazott megélhetését, ha keresetének egyharmadát tartják vissza hitelezői.

Tekintettel erre, a javaslat kimondja, hogy általában semmiféle fizetés, zsold, nyugdíj, vagy napidíj, akár köz-, akár pedig magánalkalmazott kapja, nem ruházható át és nem foglalható le. Ez általános szabály alól kivételt csak a következő három eset képez:

a) bármilyen adó, büntetéspénz és tartásdíj,

b) élelmiszerért, tüzelő-anyagért és ruházatért járó tartozások s

c) ház-, illetve lakbér.

A fizetés-lefoglalás mértéke azonban ezekben az esetekben is

csak két tized lehet nős, vagy gyermekes özvegy adósságnál, a nőtlének pedig háromtizede bruttó keresetének.

Ennek a törvénynek a rendelkezése a már foganatosított lefoglalásokra is vonatkozn fognak.

E javaslat törvényerőre való emelkedésének a pillanatától természetesen hatályukat veszítik mindazok a törvényes rendelkezések, amelyek vele ellentétben állanak. Így a regált perrendtartás 409. cikkelye, a munkaszerződésekről szóló törvény 67. és 92. szakaszai s az 1908. évi erdélyi végrehajtási törvény, 6. 7. valamint 9—14. cikkelyeinek a rendelkezései.

Valószínű, hogy ezt a már régen szükséges javaslatot a kamara már a napokban megszavazza.

Legkevesebbet Romániának adtak a bőkezű franciák

Bukarest, február 23.

Abból az alkalomból, hogy a monopol vezérigazgatója Párisban aláírta a 150 millió frankos kölcsön-szerződést, egyes román lapok rámutatnak arra, hogy Franciaország barátai közül Románia kapott legkisebb kölcsönt az elmúlt évben Franciaországtól s ezt is csak nagy bajjal, gonddal tudta megszerezni. Lengyelország az elmúlt évben 215 millió, Magyarország 354, Jugoszlávia 515, Csehszlovákia 600 millió frank kölcsönt kapott Franciaországtól, ezzel szemben Románia mindössze ezt a most aláírt 150 millió kölcsönt tudta realizálni.

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Hírek

Visszajött Mari!

Tegnap a székely népművészet egy pillanatra megint elődugta fejét a kopott, szegényszagu draperiák mögül. Jelenés volt. Megjelent és a szemünkbe vigyorgott. Kedélyes-ocsmányul széthúzta a száját: „Kukucsi, itt vagyok!”

Mert tegnap délután egy kedves családnál voltam. Jól esik a lelket olykor olykor megintatni a családi élet tiszta forrásából, a sok vacak összevissza-lé után. Az alkony már egyszínűre mázolt a szobában mindent. A kályha fénye mint nyugtalan madár röpöködött a butorokon. A zongora melléhez szorított melódiákkal szundikált a félhomályban. A cica lustán mosakodott és a gondolatok lábujjhegyen jártak. Csend volt.

Az a hangulat volt, melynek tetején szinte ring az ember. Amelybe a felkattanó pillangó fénye úgy rikolt bele, mint munkafelügyelő a kényszermunkások ájult álmába.

Az a tíz perc volt, mikor az ember belenyúlózkodik egy gondolatba, talán tévedően mosolyog is s csak akkor rezzen vissza a körülményekbe, mikor a lefitytyenő keze két ujját égetni kezdi a cigarettán.

Ez aztán tökéletesen észébe juttatja, ezt az egész zsarátnok-tengert körülötte.

Az öreg falóra kurrogva készült éppen ütni, mikor a konyha felől berohant a siera-had. Elöl a két legénke, utánuk imbolygó futással a leánka. Beleömlöttek edényjükkbe s úgy ordították:

— Visszajött Mari!

— Anyuka, visszajött Mari!

Hát igen, visszajött Mari, a tavalyi cseléd.

Már ott is állott az ajtóban. A nagy-kendőt magára huzva s valami friss jószagot hozott a szobába. A hideg és a szőtes kevert illatát. A hóbatemetett falut.

Kezét csókolt a naccságának, ajkával le akart csapni az ur kezére s a leánkál menten felkapta. S mikor a leánka siki-tott: „hideg Maji, hideg Maji”, akkor lehuppanította a földre és mindjárt meg is igazította a szőnyeget.

A pót asszonya csodálkozva emelkedett fel a fotályból.

— Na mi az Mari, az ura talán elcsapta?

Mari hangja busan turkált bele a homályba:

— Nincs nekem uram, naccsága kérem.

— Hát a kézfogó megvolt-e?

— A se.

A naccsága mégjobban elcsodálkozott. Tudniillik Mari úgy ment el újéjkor, hogy a farsangon összeszövök életük fonálát egy bizonyos Istvánval, kiről rövidesen megtudtam, hogy józan, iparkodó legény s a katonaságnál szerzsentségig vitte fel, ami már igazán ritkaság. Legény a talpán, na!

S bizony Mari is megért már az asszonyára. Ilyenkor olyan a fehérség, mintha mindig unatkozna. Csók kell annak, meg peres. Ugy jó a felváltva. Így csak el-elbámul a Hargita felé, aztán észre sem veszi, hogy mi történik körülötte. Manapság pedig nem sok jó történet az székely lányok körül. Ott van Biri is, Egyszer csak hazaállított. Hiszen verhetné akkor már az apja...

Mari szétnyitotta a nagykendőjét és elkezdett beszélni. Szinte szakszerűen kifejtette, hogy ma nem lehet férjhez menni. Falun se. Mert egy kicsi erdő még póna, de nem lehet vagni. Az ember a sajátjába sem tud beleszabadulni. A pártizáni engedély hatszáz lejtbe kerülne, annyi pénz pedig egész napja az egész Udvarhelymegyében sem. A két állat megdöglött, a Zsigmond-telepen megálltak a fűrészek, a föld nem hoz semmit. Még ha az öreg asszony halt póna meg. de Kicsid Andrásné kikurálta. A legénynek itthon nincs mihez fogjon. Ma este indul Bukarestbe s a jó lsten tudja mi lesz...

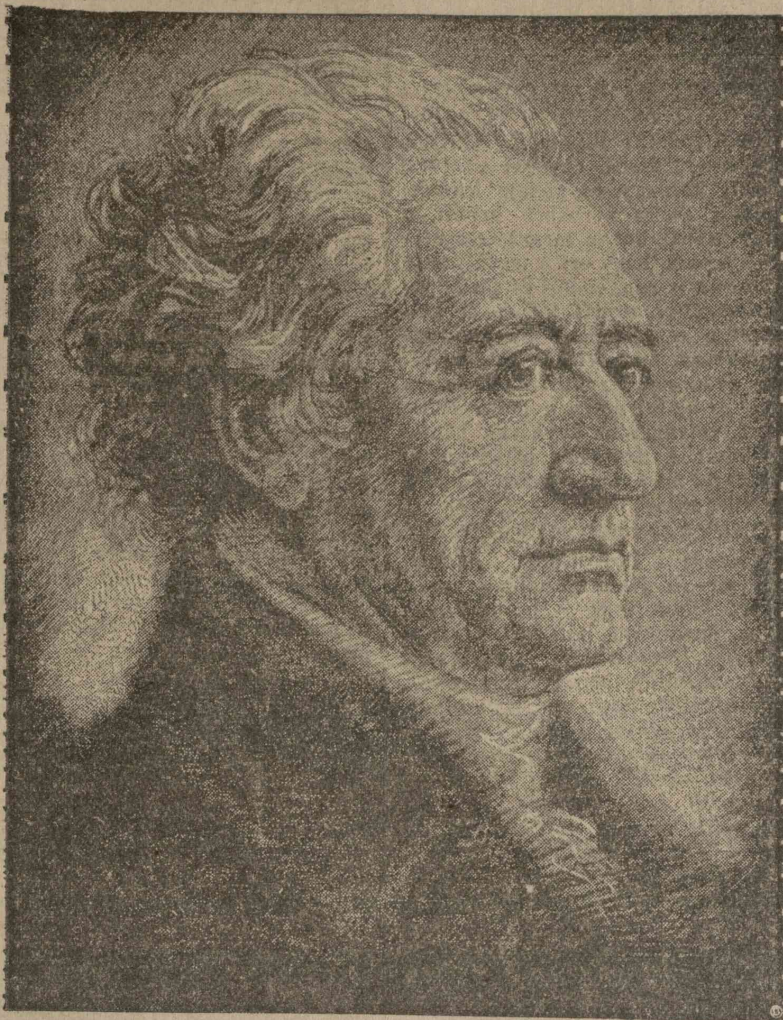
S ő, Mari, visszajött. Ha a naccsága visszapenné. Egy darabig éppen csak a kőszért szolgálta. Mert otthon marják. Hát így van. A legény elment, Mari visszajött.

A gyerekek kétségtelenül nagyon örültek neki.

T. S.

— PARBAJ A VÉGKIMERÜLÉSIG. Bukarestből jelentik: Ismeretes az a konfliktus, amely Banu egészségügyi vezérigazgató és Tassian szenátor között támadt, aki azzal vádolta meg Banut, hogy a sorsjegy akció körül panamázott. A konfliktusból párbaj lett, amelyet tegnap vívtak meg a felek. Mindketten végkimerülésig küzdöttek és több vágást ejtettek egymáson.

Goethe halálának századik évfordulója

Március 22-én lesz százszentendős évfordulója annak, hogy Johann Wolfgang Goethe, a világirodalom legcsodálatosabb zsenije örök álmra hunyta le szemeit Weimarban. Németország irodalmi testüetei most lesznek hatalmas előkészületeket arra, hogy a centennárium alkalmából újra és újra felidézzék e páratlanul álló lügelme emberi és művészi nagyságát. Ez az esztendő Németországban a gazdasági és politikai nehézségek mellett is Goethe-év lesz: büszke és öntudatos hódolat a Goetheben testet öltött német génusz ereje és nagysága mellett.

— A CREDITUL FUNCIIAR URBAN BESZÜNTETTE A HITELEKET. Bukarestből jelentik: A Creditul Funciar Urban igazgatósága elhatározta, hogy bizonytalan időre beszünteti a kölcsönök folyósítását. Az államtól támogatott pénztárat a kölcsönöket ugyanis kötvényekben adta ki s minthogy az állam-papírok árfolyamértéke bizonytalan lett, az igazgatóság helyesebbnek látta a hitel-műveleteket bizonytalan időre beszüntetni.

— BUKAREST KÖZELÉBEN KISIKLOTT EGY PETROLEUMVONAT. Bukarestből jelentik: Hétfőn délután 1 óra 30 perckor a főváros közelében kisiklott a 9839 számú petroleumvonat. A mozdonny kiugrott a sínekről és felborult, a kocsiok pedig egymásra torlódtak. A pályán, amelyet kizárólag petroleumvonatok számára tartottak fenn, egyelőre megszünt a forgalom. A katasztrófa hálálalás áldozata is volt Mincscu Mihail vonatvezető személyében. A szerencsétlenség okát egyelőre nem sikerült megállapítani.

— BANDITATAMADAS A SZÁSZHERMANYI UTON. Az elmúlt éjszaka folyamán a Brassó-szászhermányi uton négy felfegyverzett bandita megtámadta és kirabolta Kisgyörgy Dávid mézáróst, aki gyalogszerrel hazafelé igyekezett. A négy rabló lefogta és a zsebeiből kivette azt a tízenkétezer lejt, a mivel a mézárós árut akart venni. Hogy jobban megfélemlítsék áldozatukat, a banditák egyike rálőtt Kisgyörgy Dávidra, akinek bal középujját vitte el a golyó. A brassói ügyészség körözött a négy banditát.

— A NAGYBANYAI BETÖRŐBANDA ZILAHON LEJÁTSZA AZ ÉDER-FÉLE BETÖRÉST. Szatmárról jelenti tudósítónk: Részletesen beszámolt a B. L. arról, hogy Kovács Károly fűszerkereskedő. Szőke József érettségizett betörő és egy Mester József nevezetű villanyzerelő Nagybanán betörőbandát alakított és Besztercén, Zilahon, Somkúton és más helyeken betöréseket követett el. Mester és Kovács mindent bevallanak, de Szőke József állhatatosan tagad. A szatmári rendőrség ma az egész társaságot átszállította Zilahra, ahol le kell játszaniok ismét a zilahi Éder-féle betörést, amely alkalommal ötvenezer lejt zsákmányoltak. Zilahon a három betörőt szembesíteni akarják az üzlet egyik inasával, aki látta a betörőket, amint reggel hét óra-

kor az üzletből kijöttek. A rendőrség a rekonstruálásától és a szembesítéstől azt reméli, hogy Szőke József megtörik és szintén vallani fog.

— HUNYADMEGYEI HÍREK. Déváról jelentik: Boldin, volt kolozsvári, majd dévái rendőrkormányzó büntetését, akit a dévái törvényszék okirathamisításért és sikkasztásért egy év és hat hónapi börtönbüntetésre ítélte, a kolozsvári ítélő bíróság helyben hagyta. — Szombatra virradólag ismeretlen tettesek betörték Wesmann Tiberiu lupényi kereskedő üzleti raktárába, ahonnan jelentékeny értékű árut vittek el. A csendőrség bevezette a nyomozást.

Nyugodt alvás, friss ébredés az egészség legjobb kifejezője. Egészségének fenntartásához, idegeinek erősítéséhez járul hozzá, ha reggelre, uzsonnára Ovomaltine-t használ.

— AGY-ÉS SZÍVÉRMESZESÉDÉSSEN SZENVEDŐ EGÉNYEKNEK A TERMÉSZETES „FERENC JÓZSEF” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos feloldási hűdésben szenvedő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— JOGÁSZKÖR ALAKULTI TEMESVÁRON. Temesvárról jelentik: Temesváron megalakult a bányási jogászokör, amely Márta Sándor dr., táblai főelnökkel élén, husztagu ügyvezető bizottságot választott. A vezetőségben számos kisebbségi jogász neve is szerepel. Az egyesület célja, hogy a napirenden levő jogi kérdésekkel kapcsolatosan vitaestélyeket s előadásokat rendezzen.

— A FILHARMONIKUSOK KONCERTJÉT, Tutsek Pirocska és Tutsek Ilonka operas és hangversenyénekzenők közreműködésével, március hó 1-én, kedden este fél 9 órakor fogják megartani a Honterus-aulában. A nagyszabásúnak és nagysikerűnek ígérkező hangversenyre jegyek Hiemesch Vilmos buzasori könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók, 100, 60 és 40 lejes áron.

A legmakacsabb bélrenyheség esetén is nomrális béltisztulást végeznek. Fájdalom nélkül! az Artin dragéék. Kérje orvosától. Olcsó!

Meghalt Lukács László volt magyar miniszterelnök és pénzügyminiszter

Budapest, február 23.

Csendes visszavonultságban, a politikai küzdőtérrel távol, halt el ma reggel Budapesten 82 éves korában Lukács László, volt magyar miniszterelnök, s a pénzügyi tárcának is hosszú időközön keresztül vezetője.

Lukács László Erdélyben, Zalatnán örömeny családból született 1850-ben, s jogi tanulmányai elvégzése után mindjárt politikai pályára lépett. Szabadalvüparti programmal megválasztották a magyarigeni kerület képviselőjének s mint ilyen, főképp a magyar pénzügyekkel foglalkozott, ami ép úgy, mint az erdélyi nemes főbányászati jelene és jövője című tanulmánya, ráterelte a figyelmet. Tisza Kálmán tanácsosnak hívta meg a pénzügyminisztériumba, majd 1892-ben Wekerle alatt pénzügyi államtitkár, 1893-ban Bánffy Dezső kormányában pénzügyminiszter lett. Ezt a tárcát a következő Széll Kálmán, Khuen-Héderváry és Tisza István első kormányában is megtartotta. Számos fontos pénzügyi alkotás (hitelszövetkezet, osztálysorsjárték, értékpapírforgalmi adó, gazdasági kiegyezések, stb.) fűződik nevéhez. Egy válság során homo regius is volt, de a megbízást visszaadta. A koalíció idején mint orthodox liberális visszavonult, s ekkor a Nemzeti Társaságot alapította. Később demokratikus választójogi reformmal próbálkozott a szabadalvüparti és a kormány élére kerülni, de Tisza István ellenállása miatt miniszteri megbízásáról ezáltal is le kellett mondania. Végre, midőn az obstrukció Khuen-Héderváryt megbuktatta, 1912-ben mégis elérte célját: miniszterelnök lett. A hatalomért azonban drága árat fizetett. Tisza István ekkor követte el, mint házelnök a véderő és a honvédség újraszervezésére vonatkozó javaslatok erőszakos megszavaztatását, s ennek ódiumát az ellenzék főképp Lukács Lászlóra hárította, akit bécsi bérencnek, aulikus, mindenre kész és kapható politikusnak gyaláztak. Ekkor vádolták meg a munkáspártot azzal, hogy a pártkassza részére panama utján szerzett pénzt, Déry Zoltán pedig a Saksörben mondott beszédében egyenesen Lukács Lászlót vádolta meg azzal, hogy a szőszállatnál panamázott és magának is illegitim vagyont szerzett. Lukács beperelte Déryt, de, míg a törvényszék rágalmazásért elítélte, a tábla felmentette, (bár a miniszterelnök egyéni integritását sem érintette), mire Lukács László beadta lemondását és vissza vonult. A király rendkívül megleghangu kézzel búcsúzott tőle. Ez közvetlen a háború kitörését megelőző évben volt. Déry Zoltán, az ő kíméletlen ellenfele, a harctéren halt hősi halált, ő pedig budai lakásába vonult vissza.

Azóta nagyon keveset lehetett hallani róla, mintahogy mostani csendes elmúlása is kevesek lelkében ébreszt visszhangot. A szürke számok szürke embere, s a lojalitásban tulengő politika tipikus képviselője, csak, mint egy letűnt kor érdekes emléke foglalkoztat bennünket.

Torokgyulladás, influenzától mentesül, ha rendszeresen szopogat Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 lejt.

★ BRASSÓI FOGÁSZATI KÖRÖKBŐL. Értseim az i. t. fogorvos és dentist urakat, hogy fogászati laboratóriumomat Kapu-utca 44. szám alól Kapu-utca 8. szám alá helyeztem át, ahol a legmodernebb technikai módszerű munkákat a legprecízebben végzek. További pártfogást kér Mandler Izidor miniszterileg vizsgázott fogtechnikus mester. (e)

★ KAMARAZENEHANGVERSENY. Február hó 23-én, csütörtökön este fél 9 órakor lesz a Mária királynő által kitüntetett Bobescu-Weinberger-Biemel-Moldrik vonósnégyes kamarazeneestélye, a brassói Honterus-aulában. Belépésre jogosító műsorok — méréseket számban — még kaphatók a Hiemesch könyvkereskedésben. (Buzasor.) (e)

— A legértékesebb torok a világban Grace Moore-é, a newyorki Nagyopera primadonnájáé, aki minden egyes fellépéséért horribilis, szinte fantasztikusnak tetsző fellépti díjakat kap. Amit Newyorkban a mi pénzértékeink szerint 300 lejt nézhet meg egy személy, mivel ennyibe kerül egy jegy az operában, itt Brassóban 20 lejtől élvezheti a közönség. Grace Moore-val a főszerephez film operát készített a Metro filmvállalat és „Jenny Lind” a híres svéd csalogány életét vitte a közönség elé. A Metro filmgyár új remeke legközelebb „Jenny Lind” címen a Modern Mozgóban kerül bemutatásra. A film feledhetetlen élménye marad a közönségnek. Jenny Lind iránt a bizalmat és az érdeklődést fokozza az, hogy ez a film ugyanazon Metrogyár produktuma, amelynek legutóbb két világlágerében a „Trader-Horn”, és a „Ben-Hur” filmremekében mágyónvörködött Brassó közönsége.

— MEGFAGYOTT AZ ALLOMÁS KÖZELÉBEN. A brassói állomás épületében hétfőn éjjel egy fél megfagyott emberre bukkantak a vasuti munkások. Azonnal kórházba szállították. Irataiból megállapították, hogy Jakab Adolf munkással azonos. A szerencsétlen ember röviddel kórházba szállítása után kiszenvedett.

BRASSO „Modern Mozaik” Telefon 518

Ma, kedden is a legraguagóbb német filmoperett

„A koldusdiák”

(DER BETTELSTUDENT)

Főszerephez Jarmila Novotna, Hans H. Bollmann, Fritz Schultz, Truus v. Alten.

Jön: Ábrahám Pál operettje Verebes Ernő-vel

„Viktoria és a huszár”

Következik OPERA SZENZACIO!

JENNY LIND

a svéd Csalogány élete filmen

GRACE MOORE

a világ leghíresebb oper. énekesnőjével.

Kölönleges filmszenzácio.

— **Elkobozták a Csiki Lapokat.** Csikszeredából jelentik: Dinu Stolojean csikmegyei prefektus rendeletére vasárnap elkobozták a Csikszeredán megjelenő Csiki Lapok című hetilapot, egy Titulescu hazatérésével s a revízióról foglalkozó cikk miatt. A prefektus szerint a kérdéses cikk olyan dolgokat tárgyal, amelyek fölöslegesen izgatnák a közvéleményt.

— **KUNCZ ALADÁR: „FEKETE KOLOS-TOR” CÍMŰ REGÉNYÉT CSENTE EL A KLEPTOMÁNIA S RENDŐRTISZTVEISELŐ.** Debrecenből jelentik: Az Antalfy-féle itteni könyvkereskedésben tegnap megjelent egy középkori férfi és néhány könyvet vásárolt. Miután ezeket kifizette és távozni készült, a kiszolgáló segéd arra lett figyelmes, hogy a vevő gyorsan még egy könyvet csusztat a kabátja alá, majd sietve kilép az utcára. A segéd rögtön utána ment és megállapította, hogy a különös vevő Kuncz Aladár: „Fekete kolos-tor” című regényét csempészte a kabátja alá, anélkül, hogy azért is fizetett volna. A segéd rendőrt hívott, aki kinos meglepetéssel ismerte fel a könyvtolvajban Arpay József rendőrségi tisztviselőt. A megindított vizsgálat azután furcsa dolgokat derített ki. Házkutatást tartottak Arpay lakásán, amely egy valószínűségi bazár benyomását keltette. Rengeteg apróság volt itt összehordva, amiket Arpay az évek folyamán mind ellopott a különböző üzletekből. Így például egy, a lakásával szemben lévő trafikból 11 fapipát csent el, találtak azonkívül nála 30 arany-töltőtollat, szízekre menő zsilettet, sok revolvert és egyéb értékeket. Megállapítást nyert, hogy Arpay egyizben egy vaskereskedésből egy nyolckilós vasdarabot akart ugyancsak a kabátja alatt kicsempészni és amikor még bent az üzletben észrevették szándékát, vissza tette a nehéz vasdarabot a pultra és mosolyogva azt mondta: „Csak nem képzeli, hogy el akarom lopni.” Arpayt most elmeorvossal vizsgálatták meg, mert az a feltevés, hogy súlyos kleptomániás beteggel állanak szemben.

— **Sajtóperlavina a csikszeredai törvényszéken.** Csikszeredából jelentik: A csikszeredai törvényszék március negyedikére 8 sajtóper tárgyalását tűzte ki. Az ügyek zöme a Szakáli esettel van kapcsolatban. Jellemző, hogy a tárgyalásokra, Csiknak maidnem minden tollforgató emberét beidézték.

— **AKI BÜNTETÉS HELYETT, GYÓNNI AKAR.** Csikszeredából jelentik: Máté Ferenc csikszentkirályi legény lólopás vádjával került a csikszeredai büntető járásbíró elé. A legénynek tavaly nyáron Lövétén akadt ügyes-bajos dolga s hogy gyorsabban jusson el, kiszemelt egyet az erdőn legelésző lovak közül s Lövétére vágatott. Visszajövet az erdő mellett ismét szabadonengedte a lovat. A turpisságra csakhamar a ló gazdája is rájött s feljelentette a legényt, akit a szababíró annakidején 2000 lejre büntetett. Úgyvel felebezés folytán foglalkozott a járásbíró, aki a román „penitenciare” szóval kérdezte a vádlottat, hogy mire büntesse? A legény, aki már hallhatott rokonhangzású szót,

örfási derűtlenség közepette így válaszolt a kérdésre: — Jön a húsvét instálom s meggyómon! A váratlan válasz a büntető járásbírói is annyira meglepettette, hogy csak 200 lej büntetésre ítélte a legényt.

— **A ROMÁNIAI MAGYAR DALOSSZÖ-VETSÉG KARNAGY ÉS KANTOR TOVÁBB-KÉPZŐ TANFOLYAMOT RENDEZ.** Okulva azon a nagy érdeklődésen, amelyet az 1929. évben rendezett karnagy és kantor továbbképző tanfolyam széles körökben keltett, a Dalosszövetség január hóban tartott igazgató-sági ülése elhatározta, hogy ezt a tanfolyamot a folyó év nyarán is megrendezi és pedig június 19-ől július 17-ig terjedő időben. A tanfolyam felöleli a zeneelmélet, összhangzat-tan, hangszerelést, zenetörténet, zeneeszté-tika, énekkari gyakorlat, egyházi ének és orgona tanítás. A tanfolyamon a dalegyesü-lek karnagjai, valamint az egyházak kanto-rai vehetnek részt. A Szövetség bárki érdeklődőnek készséggel ad a tanfolyamot illetőleg közelebbi felvilágosítást.

— **CIGÁNYBÁL MEDGYESEN.** Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Mindenki sir és panaszkodik, hogy nincs pénz, hogy nagy a nyomoruság és hogy a gazdasági válság poipja még a betető falatunktól is megfosztott. A kisküküllőmegyei cigányzené-szek megmutatták, hogy mégsem olyan fekete az ördög, amint a falra festik. A medgyesi cigányok vasárnap rendezték meg a „cigány-bált”, amely olyan fényesen sikerült, hogy ilyenre évek óta nem volt példa ezen a vidéken. A bál a medgyesi Traube-szállóban zajlott le s résztvettek azon Medgyes, Segesvár, Erzsébetváros, Nagyszeben és Dicsőszentmárton összes cigányzenészei. De felbont a híres cigánybálra a környék minden tehetős embere s urak, hölgyek és pálogatott cigánylegények között úgy kivrágzott a jökedn, hogy a táncmulatság csak hétfőn délelben ért véget. A bál alkalmával szépségver-senyt is rendeztek, amely-n a Miss Ci-gány címet egy szép szőke cigányle-ányka nyerte meg.

— **Egyet elítéltek, négyet felmentettek a „Dolgozók Naptára” miatt letartóztatott dicsőszentmártoni munkások közül.** Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: Hirt adtunk arról, hogy a dicsőszentmártoni rendőrség a kolozsvári sziguranca távirati intézkedésére letartóztatott hat nitrogényári munkást. A rendőrség 24 óra alatt lefolytatta a nyomozást és a munkásokat mult hét csütörtökön átki-sérték az erzsébetvárosi törvényszék vizsgálóbírójához. A törvényszék a Marzescu-féle rendtörvény alapján már szombaton a déli órákban összeült és Parajdi Istvánt az államrend ellen elkövetett kommunista propagandájáért 1 évre és tízezer lej mellékbüntetésre ítélte. Ellenben Molnár Károly, Molnár Albert, Molnár Gyula, Csiki János és Dor-szky János munkásokat, kik csupán ki-váncsiságból vásároltak a „Dolgozók Naptarából”, de egyébként semmi közük

sincs a mozgalomhoz, a vád és következményei alól felmentette. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, mire a felmen-tettek azonnal szabadlábra kerültek. Pa-rajdi István a súlyos ítéletet a marosvá-sárhelyi táblához megfellebbezte.

— **DICSŐSZENTMÁRTONI HIREK.** Tudó-sítónk jelenti: Székely Albert 1922-ben ki-szökött Magyarországra, hogy katonai köte-lezettsége alól megszabaduljon. Tizenegy év után a honvágy hazahozta, de itthon elfog-ták. Az erzsébetvárosi törvényszék tiltott ha-tárátlépésért 15 napra ítélte. Büntetésének kitöltése után átadják a katonai hatóságoknak. — A Balázsfalva—parajdi vonalon a viciná-lis állandóan olyan üresen jár, hogy a CFR igazgatósága egy vonatpár megszüntetésének a gondolatával foglalkozik. — Az UEG Föld-gáz Társaság nagyarányu razzitát rendezett, a melynek eredményeképpen 70 házban ugy-nevezett „fekete gázt” találtak. A fekete gázt használók ellene, — akik lopva használják a gázt, — az eljárást megindították. — A város periferiáin fekvő temetők kerítéseit és a sir-kereszteket napról-napra lopják. A kórház kertjéből a leraktározott épületefákat lopták el, míg a Bélydy-féle kertből díszfákat vágta-k ki a dídegrő cigányok, akik ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **HAMIS BÁRCÁVAL AKART VÉDE-KEZNI A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT.** Csikszere-dából jelentik: Sándor Mihály csikszent-tamási gazda falopás vádjával került a csik-szeredai törvényszék elé. A tárgyalás folya-mán egy szabályszerűen kiállított bárcával akarta igazolni, hogy a kérdéses fa törvé-nyes uton került a birtokába. Szopos Ferenc erdőgazda, aki tanuként szerepelt, viszont es-küvel igazolta, hogy a bemutatott bárcát Sándor Mihály egy tűzvész alkalmával el-kallódott nyomtatványra hamisította. A tör-vényszék az agyafurta védekező büntést egy havi elzárásra s 1000 lej pénzbírságra ítélte.

— **A VADÁSZOK FEGYVERENGÉDÉLYE UTÁN BÉLYEGILLETÉK NEM FIZETEN-DŐ.** Eddig a vadászati törvény alapján ki-állított fegyvertartási engedélyek után 140 lej bélyegilleték kellett leróni. Most a központi bélyegbiztonság úgy döntött, hogy ezental az ilyen fegyvertartási engedélyek után bélyeg-illeték nem kell leróni.

— **ELŐFIZETŐINK KÍSÉRJÉK FIGYELEM-MEL A CÍMKÉJÜNK FELTÜNTETETT LEJÁRATOT.** A lap za-vartalan expedíálása érdekében gondoskodja-nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljük meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén

— **FÉLSZÁZADOS JUBILEUMRA KESZÜL A NAGYSZEBENI MAGYAR POLGÁRI KÖR.** Nagyszebenből jelentik: A nagyszebeni Magyar Polgári Kör Si-mó József iskolaigazgató elnökletében, február 21-én, vasárnap tartotta rendes évi közgyűlést, amelynek tárgysorozatán elnöki megnyitó beszéd, titkári jelentés, pénztárnoki jelentés, a könyvtári bizott-ság jelentése szerepelt. Az elnök meg-nyitó beszédében megemlékezett arról, hogy a nagymultu és a mai nehéz viszo-

FEJFÁJÁSOK
idegzsába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a
Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC
által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tar-talmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kap-ható gyógyszerárakban és drogé-riákban. 17171

nyok között is széleskörű és áldásos ma-gyar munkát teljesítő egyesület 2 év mulva félszázados jubileumához érkezik s egyben összetartásra serkentette a meg-jelenteket.

— **EGYSZERŰ TÖRTÉNET: EGY MA-GYAR FALU ÉS STEIN JAKAB ZSIDÓ KORCSMAROS ÁRVAL.** Dicsőszentmár-toni tudósítónk jelenti: Azok számára jegyezzük fel ezt a megható és tiszta fa-lusi epizódot, akik hordó tetejéről, sőt a parlament szónoki emelvényéről is taj-tékozó szájjal hintik a gyűlölet igeit és az ország területén élő különböző fajú és hitű embereket ellenséggé igyekeznek egymásra uszítani. A kisküküllőmegyei Magyarózd községben a mult héten te-metés volt. Meghalt ugyanis Stein Jakab korcsmáros, a falu zsidó vendéglőse. El-temették hát annak rendje és módja szer-int a sok szenvedés után megpihent em-bert, aki halála előtt jó néhány évig bé-nán és tehetetlenül nyomta az ágyat. Öz-vegy, hat árva, gyász és szegénység ma-radt utána. A falu lakossága megérezte a szerencsétlen család nagy elhagyatott-ságát és sok konferenciázás, bizottságos-di nélkül gyorsan elhatározták, hogy se-gíteni fognak. Rövidesen küldöttség je-lent meg az özvegy Stein Jakabnál és közölte, hogy a falu lakossága — jó szí-vel adóan azt, amije volt — 40 péka bu-zát és kukoricát gyűjtött össze és hozta el az apálan árvák számára. Amig eb-ben a 40 pékában tart, a hat árvának meg lesz a mindennapi kenyere s a ke-nyér mellé mindig akad valami. Egysze-ri kis falusi történet ez, tiszta és meg-győző, mint a bibliai példázatok. Csak azok értenék meg, akik szeretnek egy fej-jel kimagaslani a tömegből...

— **A TÖMÖSI AUTÓSZERENCSET-LENSÉG.** Tegnap tudósításunkban kö-zöltük, hogy a brassói törvényszék a Joa-nitianu Traian bűnperében a tárgya-lást májusra halasztotta. Az autójával mult év nyarán okozott szerencsétlenség áldozata Tutsek Gábor predeálj autóbuz-tulajdonos volt s nem Tutsek Gyula bras-sói mérnök, mint tévesen közöltetett. — Tutsek Gyula mérnök, volt faipari szak-iskolai tanár, festőművész több évvel ez-előtt halt meg Brassóban.

DÉCSEY ZOLTÁN:

131

A SIRO VÁROS

Akik látták és a jelenetet végighall-gatták, a detektiv és Jenő dialógusát, szörnyen mulattak. Valóban, nagyon mulatságos is lehet, amint Jenő a vado-natuj ruhában a priccsre kerül és vaka-rózni fog.

Másnap reggel, amint a szerkesztősé-gbe tartott, feltűnő vörös plakát állította meg.

A forradalmi törvényszék nevében! Végigfutotta a plakátot.

A forradalmi törvényszék megkezdte munkáját.

Egy csomó ismeretlen név. Vidékiek, akiket menekülés közben csíptek el. Egy élelmiszerkereskedő, akit azzal vádoltak, hogy élelmiszert rejtett el és aztán lánckereskedelmet folytatott vele...

Tizenöt évi fegyház...

Tárnaky László. Szövetkezett a cseh imperializmussal és három forradalmárt a megszálló csapatok kezére játszott....

Golyó általi halál....

Prisztás Jenő.... Ellenforradalmi tünte-tés.... Izgatás.... Tíz évi fegyház....

Ugyancsak jól kimérik!

Hosszu a névsor....

De nem, nem lehet, káprázat csupán....

Mégis, ott áll a papíron, vörös alapon fekete betűkkel rémit....

Mégegyszer végigbetűzi a nevet....

Pattonay G. a. Ellenforradalmi össze-esküvés.... Egy szovjetbiztos meggyilkol-lása. Szövetkezés a cseh imperializ-mussal.

Kötél általi halál.

És a plakát alján egy név: Zilahy, a hatodik hadosztály területén működő forradalmi törvényszék vádbiztosa....

Egy plakáton három halálos ítélet és százhuszonhét esztendei fegyház.

Pattonayt halálra ítélték! Dehát hogy jutott a kezükbe....

Istenem, csak Sárika ne lássa meg a plakátot. Csak ne hallja meg a hirt. Gyorsan kell cselekedni, gyorsan kell segíteni.

A törvényszékre sietett. Azonnal be-szélnie kell Zilahyval.

Valahogy eligazodott az új címtáblá-kon. Zilahy hivatalos szobája a törvény-széki elnök helyisége volt.

Az előszobában küldöttséget talált. Is-mert, jónévi ügyvédek. Már jó fél-órája várakoznak.

A vádbiztos szobájának ajtajában a szélesvállu, feketeruhás férfi állt őrt.

Pista megszólította.

— Elvtárs, Zilahy vádbiztossal aka-rok beszélni.

— Milyen ügyben?

— Azt csak neki mondhatom meg.

— Akkor nem is kerül elé. Csak az be-szélhet vele, akit hozzábocsátok.

Pistának vakmerő ötlete támadt.

— Jól van. Végh hírlapíró vagyok. A Vörös Újság munkatársa....

A komor férfi kissé megnyihült. A sajtónak még most is respektusa volt ebben a helyiségben.

— Hírlapi nyilatkozat? Azt nem ad a vádbiztos elvtárs!

— Nem!

A detektiv füléhez hajolt.

— Ellenforradalmi összeesküvés nyo-mára jutottam. A vádbiztos élete ellen irányul.

Gonosz mosoly szaladt végig a detektiv sötét arcán.

— Rendben van. Bemehet hozzá az elvtárs. Most azonban tárgyaláson van.

Egy keveset várnia kell rá.

— Tárgyaláson? Nyilvános-e a tár-gyalás?

— A proletársajtó munkásai bejuthat-nak.

— — — — —

Tényleg, mintha Gabriel tollrajzát vág-ták volna ki a francia forradalom illusz-trált történelméből és ültették volna a vádbiztos székbe. A magyar Fouquier-Tunville ott ül az ügyész pódiumán, két kezét térdén összefonja, alsó ajka előre-biggyed, szeméit összehuzza, mint a zsák-mányra leső vad, a történelem megis-métli önmagát. És a sokat szenvedett városban megvalósítják Barére híres mondását: Hozzuk napirendre a rémű-lelet. Necsak a bűnösök álljanak itt áldozatként, hanem a gyanusak is, akik-ről feltételezhető, hogy bensejükben es-kuítt ellenségei az új rendnek és hajla-mosak arra, hogy összeesküvést szőjje-nek a proletárok diktatúrája ellen.

A kis esküdtszéki teremben csak a forradalmi törvényszék emberei vannak, ezeknek a tárgyalásoknak nincs hallga-tóságuk. Üresek az esküdtek padsorai, nincsenek itt az újságírók és nincs kö-zönség sem. Amikor Pista belép, minden szem feléje fordul. Talán az első eset, hogy valaki idegen végighallgatja a for-radalmi törvényszék tárgyalásait.

A bírói asztal mellett a forradalmi tör-vényszék tagjai ülnek. Nyolc férfi, alig egy-két arc ismerős Pistának. Az egyik

ott cipésmester volt a szomszédos ház-ban, Pista gyakran látta, amint kiinn ült műhelye ajtajában és nagy buzgalom-mal talpalt. Az ott, az elnök jobbja-n, színtén ismerős arc, villanyserelő, de sokszor igazította helyre a szerkesztőség világítását.

Az elnök kövér, idősebb ember, valahonnan idegenből hozhatták ide, biztosan már nagy gyakorlata van és érti a forradalmi törvénykezés tech-nikáját. Nagyokat szuszog és komoly méltósággal recseg a hangja, ha a tár-gyalás menetébe beavatkozik. De az egész tárgyalást a vádbiztos irányítja. A védői széken egy gyermekember ül, aki szintén a forradalom bizalmából látja el a közbiztosi tisztelet és feladata csak ab-ban áll, hogy bocsánatot kérjen véden-cse nevében a forradalom ellen elkövetett bűnök miatt, javulást ígérjen, megnyug-vással fogadja az ítéletet és fogadalmat tegyen, hogy ha majd a szerencsétlen kikerül a fegyház falai közül, engedel-mes és hasznos munkása lesz a dolgo-zók társadalmának.

Nem sokat teketóriáznak. Alig tart öt percig a tárgyalás. Löwenstein Ignác. — Élelmiszert rejtett el. Tíz évi fegyház.

Ignác mély sóhajtással bólogat a védő hálálkodó szavaira. A tíz évi fegyház el lehet viselni, gondolja megkönnyeb-bűlten, mert tíz hét sem lesz belőle, de sokkal komolyabb lenne a helyzet, ha falhoz állítanák.

Asra (Apolló) Mozgó BRASSÓ.
FEBRUAR 23-TÓL, KEDDTŐL KEZDVE
„Marokkói kávéház”
Főszereben FIFI DORSAY és HAROLD MURRAY.
KÖVETKEZŐ MŰSORUNK:
„Feleségem a szélhámosnő”
a szenzációs UFA-sláger. — Főszereben: NAGY KATO.
Ennél bárosabb filmet még nem látott a brassói közönség.

Theodor Dreiser: Nos, mit szól a mai parlamenti pofozkodáshoz?

Sinclair Lewis: Elitéltem. Az ellentéteknek ököllel való elintézését uriatlannak tartom. Elékezzetek, hogy tavaly, amikor a new-yorki „Women's-club” irodalmi estélyén ön négyszer arcul vágott, még csak meg sem mozdultam. Inkább szótlanul és mosolyogva tűrtém, hogy ön belecsapdosszon arcomba, sem mint annyira lealázam civilizációs méltóságomat, hogy visszafogozzam.

Dreiser: Nekem tetszett ez a mai jelenet. A hogy Popovici Mihály a kamara szószerkén földreverte Mares képviselőt, abban valami óserő nyilatkozott meg.

Lewis: Az óserő találó szó. Ugyanis Popovici, akiről azt mondják, hogy Románia legelőkelőbb politikai vezérférfiaihoz tartozik, kiváló testi kondícióban van. Nyolc éven át egyetemi boxbajnok volt Bécsben. Mares viszont ösztövé ember, akinek bőven elegendő volt négy ütés ahhoz, hogy földre zuhanjon.

Dreiser: Én csak helyeselni tudtam Popovicinek. Ez a Mares a legdurvábban sértette az ország nyilvánossága előtt, akár csak ön tavaly engemet Amerikában. Tapasztalatból tudom, hogy néha a pofon az egyetlen alkalmaszható szerszám...

Lewis: Ismétlem, én ellenzem az erőszakot. Azt azonban elismerem, hogy Popovici mai kilengése mentegethető. Az elnök, akinek az lett volna a kötelessége, hogy a parlament méltóságára ügyeljen, egyetlen szóval sem figyelmeztette. Mares, hogy fékezze nyelvét. Így ez a jelentéktelen figura, aki egyebet sem tesz, mint rugdalja a halott oroszánt, azaz Maniuekat, durvaságokra vetemedett. Kifejezéseinek orcsatlanságával valóságos ki-provokálta Popovici tragédiáját...

Dreiser: Miért nevezi ön tragédiának azt, ha valaki négy jól sikerült pofot ad ellenfelének?

Lewis: Mert ez a Popovici 55 éves ember, tehát abban a korban van, amikor már alaposan meg szokás gondolni mindent. Egész életében higgadt és kellemes gentlemanként viselkedett, sosem ragadtatta el magát. Most tehát ugyancsak kinos lehet neki, hogy így elfajultak a dolgok. Galambosz fejjel nem szokunk pofozkodni. Legalább is nem mindeki oly érten, mint ön volt tavaly. Így hát Popovici, akiből spontán szenvedéllyel tört elő az indulat, utólag ugyancsak szenvedhet.

Dreiser: Ezt nem hiszem. Tavaly, amikor őnt felnyakaltam, egyáltalában nem szenvedtem. Sem előre, sem utólag.

Lewis: Csak azért, mert egyenrangú ellenfélként állottunk szemben. De képzelje el, milyen kinos lett volna önnek egy ponyvaférfi verekedni. Egy sokkal alantasabb személyiséggel. Mint amilyen a viszonylat Popovici és Mares között. Botrányba keveredni egy tökéletesen jelentéktelen figurával, aki ugyanakkor, amikor durván kapargál a mult kormány szennyesében, hajlong az uralmon levők felé. Tehát az emelkedettség és önérzetesség minimumát sem árulja el. Ősz fejjel nekirohanni a parlament egyik egészen lényegtelen tagjához: ez már oly feladása a méltóságnak, hogy tragédiának nevezhető. Annál inkább, mivel a közvélemény, tartok tőle, ellene fordul majd. Ámbár a pofozkodás, amelyet inszenált, mentegethető.

Dreiser: Én mindenesetre megbocsátok neki.

Lewis: Bennem is volna erre hajlandóság. Azonban a kamara másképpen látja a dolgot. Popovicit máris kizárták az ülésekről harminc napra, Mares viszont, aki durván, minden bírói ítélet bevéjárása nélkül belegázolt valakinek az életébe, nem kapott semmit. Visszatetszik nekem ez az ítélet, mely a testi inzultust ily könnyörtelenül torolja, a szellemi viszont sehogyan sem. Ez a verdikt méltatlan szempontokra vall. Ha valaki pofont kap, az áldozat. De ha valakit erkölcsi-leg igitkezznek, akár indokolatlanul is, agyonverni, az még csak nem is vétség. Arra mutat ez, hogy itt a morális követelményeknek nincsen súlyuk. A pofabört becsülik, a becsülettel nem törődnek.

Dreiser: Akárcsak Amerikában. Ott is engem itélt el a közvélemény, mert képen tettemtettem őnt. Őnt viszont, aki hitelemet rontotta, felmentették.

Lewis: Ön mindig demagóg volt. Belekapaszkodott a mondatokba. Eppen ezért csapultam le. A helyzet merőben más volt közöttünk, mint Popovici és Mares között. Én őnt irodalmi munkásságában kritizáltam, tehát egy olyan tevékenységben, melynek értékét nem a bíróság dönti el, hanem kiki saját magának alkotja meg véleményét. Ugyanaz az alkotás, ami magának gyönyörű, az én szememre csúf, sőt undorító lehet. S ha vélemény ostoba, vagy szubintelligens, ezzel önmagamot büntetem, külön pofon nem jár érte. Hiába írta egykor a budapesti sajtó Molnár Ferenc „Liliom”-áról, hogy gyenge, szentimentális, unalmas, e darab finom értékei át-törték a bírálaton és inkább élnek, mint a több Molnár-szülemények együttvéve. Én is

Bíróság előtt az aradi feketeszesz-panama vádlottjai

Arad, február hó 23.

Kedden reggel kilenc órakor kezdődött meg az aradi törvényszék második szekciójában dr. Reusz Miklós itteni rum- és likörgyáros feketeszesz-csempészési bűnpere. A vádlottak padján Reuszon kívül, aki négy havi külföldi tartózkodás után a főtárgyalásra Aradra érkezett, Konyalicska István soffőr, koronatanu, dr. Adler László, a Reusz-gyár vegyész-mérnöke és Sztojka Gyula nyugalmazott pénzügyi ellenőr ül.

A mai tárgyaláson elsőnek Reusz Miklós dr.-t hallgatják ki, aki tagadja a terhére rótt bűncselekményeket. Konyalicska szerepére vonatkozólag elmondja, hogy Konyalicskából veréssel préselték ki ellene szóló vallomását a rendőrségen, aminek visszavonására csak úgy volt

hajlandó, ha ő lehetővé teszi neki a Délamerikába való kivándorlást, ahol soffőrének különben is vannak rokonai. Reusz szerint Konyalicska csak azért tért vissza Délamerikából, hogy őt itt tovább zsarolhassa, ő azonban nem adott neki több pénzt.

Az ügyész, mielőtt a tárgyalást tovább folytatná, indítványozza Reusz Miklós dr. letartóztatását, amit a vádtanács el is rendel.

Ezenkívül még egy szenzációs letartóztatást fogatosítottak a tárgyalás folyamán: őrizetbe vették Anastasiu szeszinspektort, aki Varodin inspektoralal együtt Reusz dr. ellen a vizsgálatot vezette. Anastasiuról megállapították, hogy Reuszék több ízben megveszteget-

A szigarancafőnök vezénylete alatt verték véresre a letartóztatott temesvári ifjumunkásokat

Temesvár, február 23.

A temesvári rendőrség ez év február 12-én 12 ifjumunkást tartóztatott le, akik a vád szerint a „Dolgozók Naptárát” terjesztették. A letartóztatott fiatal emberek védője, dr. Nagy Hugó temesvári ügyvéd, a tárgyaláson valóságos vádbeszédet tartott a temesvári rendőrség könyörtelen eszközökkel dolgozó politikai osztálya ellen.

Az ügynek azonban ezzel korántsem szakadt vége. Az ifjumunkások dr. Nagy Hugo és dr. Bürger Ernő ügyvédek útján, egy 15 aláírással ellátott feljelentést juttattak Neculescu főügyészhez, a melyben elmondják, hogy a temesvári rendőrség politikai osztálya napokon keresztül tartotta bezárva őket, miközben hihetetlenül brutális módon bántak velük. A feljelentés megemlíti, hogy Ramneantu Marin szigurancafőnök vezérletével, Frusu törzsőrmester, Nicoleta Popescu és Mandru detektívek, azonkívül egy 134-es számú közrendőr asszisztált

rendszeresen az ütlegek kiosztásánál. A mikor a szigurancafőnök kifáradt — írja a feljelentés — a diványra heveredve gyönyörködött a verésben és lelkesítő szavakkal serkentette munkára alantas közegeit. Friedmann Mátyást annyira megverték, hogy a szerencsétlen fiatal-ember kinjában a szoba ablakának rohant, amit be is tört fejével. A kitört ablakot másnap sürgősen rendbehozták.

Vascas törvényszéki főorvos mind a 15 fiatalembert megvizsgálta s a 25932 számú orvosi bizonyítványban hivatalosan is leszögezte, hogy az ifjumunkások testét még ma is borzalmas verésnek nyomai éktelenítik.

Kérjük a főügyész urat — említi záradékában a feljelentés — hogy a leg-szigorubbán járjon el a felsoroltakkal szemben, akik perverz kínzásaikkal a vad pápuákat is megsegényenítik.

Temesváron óriási érdeklődéssel várják, hogy a feljelentés nyomán milyen fordulat áll be, az agyongyötört és brutalisan elvert ifjumunkások ügyében.

A konverzió és az erdélyi bankok

Erdélyben a kihelyezések 58 százaléka mezőgazdasági

Adatok az erdélyi pénzügyintézetek helyzetéről és egy adat arról, hogyan támogatta a Nemzeti Bank bankjainkat a legnagyobb válság idején

Bukarest, február 23.

Argetoianu pénzügyminiszter a tervezett agrárkonverzióval kapcsolatosan nemrégiben felszólította a pénzügyintézetek egyesületeit és szervezeteit, hogy rövid időn belül terjesszenek be kimutatást arról, hogy a hozzájuk tartozó pénzügyintézeteknek mennyi a mezőgazdasági kihelyezések. A pénzügyminiszter felhívására elsőnek az Erdélyi Bankszindikátus

küldte be adatait, amelyek a következők:

Az Erdélyi Bankszindikátusnak 64 pénzügyintézet a tagja. Ezeknek részvény-tőkéje és tartalékai 679 millió lej. Az intézetek az 1930 december 31-én lezárt mérlegek szerint 2 milliárd 645 millió betétet kezeltek, amely 1931 december 31-én már 1 milliárd 681 millióra csökkent.

hiába mondtam azt, hogy ön tehetségtelen, képességei mégis ugyanazok maradtak s elfogult kritikámmal csak magamnak ártottam. Tehát pofonnal még külön is megbüntetni indokolatlan volt. Ezzel szemben Mares becsületében támadta Popovicit, tehát egy abszolút értékű dologban, mely nem lehet vita tárgya, mint a tehetség vagy az eszme. A becsület vagy van, vagy nincs. Ezt eldönteni a bíróság feladata. Ez a Mares viszont, a bíróság megkerülésével igyekezett Popovicit tönkretenni. S miután a kamara legnemesebb fóruma, az elnökség elfeledkezett védelméről s miután a mentelmi jog lehetetlenné tette, hogy Mares törvényes uton vonja felelősségre, a pofonok, melyeket adott, ha nem is képezték esztétikus látványt, mindenesetre mentegethetők.

Dreiser: S amellett számolni kell azzal is, hogy ez a Popovici hosszú évekig miniszter volt, sőt Titulescu minapi látogatása alkal-mával miniszterelnök-jelöltként emlegették.

Feltételezem tehát róla, hogy magas erkölcsi jelenség. Hogy jön hát ahhoz egy Mares, hogy gyanúsítsa és támadja? Ezt legfeljebb bírói okmányok alapján cselekedhetné. Ily félhivatalos támadásra jogom kell: az erkölcsi kompetencia jogcime. Popovicit legfeljebb Jorgának lehetett és szabadott volna ostromolnia.

Lewis: S ez esetben elmaradt volna a pofon is.

Dreiser: Természetes. Amint én sem vertem volna meg Dosztojevszkijt, ha történetesen ő itélt el regényeimet. Azokat azonban, akiket magammal alacsonyabbnak érzek, mindig kész vagyok tönkre verni, ha szükségesnek mutatkozik.

Lewis: Ezzel az elmélettel jöjjön el Romániába választási tisztviselőnek. Itt ugyanis a nép mindenkinél alacsonyabb. S így az öklével komoly karriert csinálhat. Belügyminiszter lehet magából.

(m. i.)

í a v a s z

űde levegője lengi körül azt, akinek az arcáról az egészség és az ifjúság sugárzik. A vonzó külső nagy előny. Ezért ne legyen bágyadt az arca, amikor fiatalnak és üdének kell látszania, ne legyen elhanyagolt a megjelenése, amikor hódítani akar vagy reprezentálnia kell! Ne legyen sápadt és megfőrt az arca, amikor a helyzet egész embert kíván: Khasana Superb egészséges színt ad Önnek.

A Khasana Superb ajakpirosító minden szintónusu bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Tartósan, izléseken és feltűnés nélkül lopja az ajakra az ifjúság hódító üdését. Aki látja, nem is sejt, hogy testét az ajka. Ehhez már csak a Khasana Superb Creme-t kell eldörzsölnie az orcáján, hogy az egészség friss pirjától legyen száz-szor szebbé, mint volt. A Khasana Superb hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem. Nem fest: az arcáról és az ajakról csak szappannal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindentüti kapható!

L 110 L 70

L 75

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb ajakírral, ára: Lei 26 és arcpirosítóval, ára: Lei 30.

Vezérlerakat Románia részére: „Gea”-Kraier, Timisoara.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a M. Paris-London

Mialatt a közel 1 milliárdos betételvadás megtörtént, a 64 erdélyi pénzügyintézetnél a kihelyezett összegek (adósoknál és magánbankoknál visszleszámitolás) visszafizetése a bankokhoz így alakult:

1930 december 31-én kihelyezés 690 millió.

1931 december 31-én kihelyezés 665 millió,

millió, visszafizettek tehát mindössze 35 milliót.

A Nemzeti Bank reeszkomptja volt: 1930-ban 117 millió, 1931-ben 161 millió, ami azt mutatja, hogy a legnagyobb válság idején kevesebb pénzt adott a Nemzeti Bank az erdélyi bankoknak, mint akkor, amikor a nagy válság még meg sem kezdődött.

A folyószámla-adósok: 1931 december 31-én 685 millió, ebből 245 millió mezőgazdasági tartozás és 440 millió máster-mészeti.

A bankok váltótárcája 2 milliárd 163 millió, ebből 1 milliárd 404 millió (64.9 százalék) mezőgazdasági, míg a máster-mészeti váltók 759 milliót (35.1 százalék) tettek ki.

Ha a fenti adatokat összegezzük, úgy kiderül, hogy 2 milliárd 849 millió volt a kihelyezés teljes összege 1931 december 31-én, ebből 1 milliárd 649 millió (58 százalék) mezőgazdasági, 1 milliárd 199 millió (42 százalék) más kihelyezés.

Ezek az adatok önmagukban is megvilágítják azt, hogy egy rosszul keresztül vitt konverzió milyen kővetkezményekkel járhat a bankokra.

Tőzsde

1932 február 23.

Zürich (nyitás): Berlin 121.80, Amsterdam 207.30, Newyork 512 és fél, London 17.75, Páris 20.18 és háromnegyed, Milánó 26.66, Prága 15.17, Budapest —, Belgrád 905, Bukarest 305, Varsó 57.45, Bécs —.

Szép fehér fogak: Chlorodont

a csodásan üdítő borsmenta-fogpép. Egy tubus ára 20 Lei és 32 Lei.

Ankét a konverzióról

Mit szól a nagyközönség Argetoianu rendkívüli jelentőségű javaslatához

Dobbal nem lehet verebet fogni...

Egy nagynevű bányási közgazdász lesújtó nyilatkozata arról, ahogy nálunk a konverzió ügyében a kormány taktikázik. „Zagyva és káros a konverzió, ahogyan Argetoianu tervezi”. Remélhetőleg nem lesz a javaslatból törvény

Hogyan szüntethető meg a romániai gazdasági krízis

Temesvár, február 23.

Alábbiakban egy remekbe készült tanulmány következik arról a gazdasági helyzetéről, ami Romániában a mezőgazdák adósságai konvertálásának tervét szülte és az új helyzetről, ami meg a konverzió ügyének agyonpolitizálása miatt szült beláthatatlanul súlyos bonyodalmakat. A remekbe szabott tanulmányt egy Európa-szerte ismert nevű bányási közgazdász ajándékozta a B. L. olvasóinak, lapunk munkatársával folytatott beszélgetés keretében. A nagyteknétyű szakember nem akarja az ügygel kapcsolatban a nevét nyilvánosságra hozni, így csak annyit említhetünk meg személyével kapcsolatban, hogy úgy pénzügyi, mint mezőgazdasági szempontból ragyogó karrier áll mögötte. És most átadjuk a szót illusztris informátorunknak:

— A mai nagy eladósodás az általános krízis mellett a magas kamatok következménye; az iparosnál és a kereskedőnél épp úgy, mint a gazdánál. A kölcsönkamat nem a pénzintézetek uzsorászkodása folytán volt elviselhetetlenül magas, mert különben ezek meggazdagodtak volna, holott tönkre mentek vagy csak lézengenek. A kölcsön drágaságának oka a rendkívül magas betétkamatok voltak. Ezt felhajtotta az állandó pénzhány és hitelszervezetünknek háború utáni fogyatékossága.

— Agrárország rendszeren tökeszegény és külföldi pénzforrásokra utalt. A sokkal kisebb Magyarországgal és Ausztriával szemben a természeti kincsekben gazdag Románia eléggé ismert okokból nem tudott megfelelő

külföldi kölcsönhöz jutni, sem az állam számára, még kevésbé a magánhitel javára. E mellett pénzügyi politikánk állandóan deflációval dolgozott; több, mint tíz éve soha sem volt elég pénz forgalomban.

— A csatolt részek hitelintézetei különösen rossz helyzetbe kerültek, mert elvesztették régi, megbízható összeköttetéseiket, anélkül, hogy újakat találtak volna. A jegybank visszeszámitási hitelét ugyszólván teljesen lefoglalta a régi királyság.

— Hitelintézeteink forgótőkét tehát majdnem kizárólag a takarékbetétek képezték. Versenyezve hajszolták ezeket, nem csak a pénzintézetek, hanem nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatok is, egymást tulcítálva a kamattal. Főleg agrárhiteleink csakis a betétekből kerültek ki, tehát szükségképp oly drágák voltak, hogy a gazda az évek óta hanyatló terményárak mellett nem tudta a kamatokat fizetni, még kevésbé tőkét törleszteni, mely kamatok kamatjával, évek folyamán felszaporodott a kölcsön kétszeresére, háromszorosára. Innen a nagy eladósodás.

— Így állott elő a mai tarthatatlan helyzet, melyen segíteni kell. Az agráradósságok konvertálásának eszméjét tehát joggal kellett üdvözölni. Ha egyoldalú is, kétségtelen, hogy a gazda felsegítése az iparosnak és kereskedőnek is nagy előnye.

— De soha és sehol ily nagy akciót nem csináltak kevesebb hozzáértéssel és nagyobb felületességgel, mint ahogy a kormánynak ez a javaslata készült. Ahelyett, hogy három hónapon át szakemberekkel, akik főleg a falusi viszonyokat az egész országban jól is-

merik, titokban megtárgyalták volna a javaslatnak minden szakaszát, annak a hitelügyre és más osztályokra való kihatását, a finanszírozást, a sima és gyors végrehajtás módait és az ily gondossággal készült jó javaslatot három nap alatt törvényerőre emelték volna, — összetakoltak hamarosan egy végzetes kihatású törvényjavaslatot és ezzel már három hónap óta izgalomban tartják az egész országot, emberölésig menő gyűlölséget szítanak a néphez, lerontanak minden fizetési morált, tönkre teszik egész hitelügyünket és végül kénytelenek voltak a javaslatot két hónapi bizottsági tárgyalások után teljesen visszavonni, egészen újjal helyettesíteni és ezzel sem tudnak mit kezdeni, mert

nem csak maga a javaslat rossz, hanem ki-
felejtették belőle a finanszírozást is.

Nem beszél belőlem ellenzéki ség; szükségesnek tartom az adósságok általános lehető rendezését, nem csak az agráradósságoké, sőt elég jó véleményem volt Argetoianu miniszter képességeiről is, tehát annál kevésbé tudom megérteni, hogy hogyan adhatta nevét ily zagyva és káros alkotáshoz.

— Remélhetőleg, nem lesz e javaslatból törvény.

— Vagy legalább is nem lesz végrehajtva. De káros kihatása erkölcsi, társadalmi és hiteltviszonyainkra már is kiszámíthatatlan.

Ez a könnyelműen a néphez dobott adósságrendezési terv már többé félre nem tehető. Kell a problémának valami észszerű megoldást keresni, bármily kormány, is, következék. Egy cikk keretében csak futólag vetek fel erre nézve néhány gondolatot:

Maximálni kell a betétkamatot

— A nagy eladósodásnak fő oka a kölcsönök drágasága, ezé ismét a magas betéti kamatláb. Tehát legtermészetesebb dolog a szanálást is itt kezdeni.

— Törvénnyel kell maximálni a betétkamatot legfeljebb 5, a kölcsönkamatlábát legfeljebb 8 százalékkal, megfelelő érzékeny büntetések mellett. Ezzel már lényegesen enyhítve volna nem csak a gazdának, hanem az iparosnak és kereskedőnek adósságterhe is.

— Miután a gazda van ma a legsúlyosabb viszonyok között, segítsen rajta az állam külön még kamathozzájárulással is. Tehetsége szerint pl. 2 százalékkal és egyelőre két esztendőre, úgy, hogy erre az időre az adós terhe csak 6 százalék lesz. Ezen az alapon a becsületes adós kiegyezhet a hitelezőjével minden hosszadalmas és költséges állami konverziós eljárás nélkül. Annál inkább, mert

értelmes gazda nem könnyen vállalkozhatna a kényszerzubbonyra, hogy a kormány hivatalnokai parancsoljon neki, hogy mit vessen és hogyan vigye a gazdaságát.

Tudja mindenki, hogy ez mennyi szekatúrával és visszaéléssel járhatna, mily nagyarányú politikai rabszolgaságot jelentene.

— Mit szólna ily kamatmegszorításhoz a betevő? Néhány év előtt nagy igazságtalanságnak tartotta volna. Ma, mikor rejtett pénz után semmi kamatot nem kap, sőt állandóan a rablótól való félelemben él, szívesen megelégednék az öt százalékkal, mikor ezzel kapcsolatban a gazdasági viszonyok javulását, tehát pénzének nagyobb biztonságát is látja.

— A pénzintézet és más hitelező is szívesen elősegítené az ily barátságos megegyezést, hogy minél hamarabb helyreálljon ismét a rend és béke.

GARANTÁLT KAMATU ÁLLAMI KÖLCSÖNKÖTVÉNYEKET

— Maradna még egy csekély rész olyan nagyobb beruházási kölcsönökből, melyek természetüknél fogva hosszú lejáratúak. Ezeket a háború előtt záloglevélkibocsátó intézeteknél szókták felvenni. Miután ez ma nem igen lehetséges, az állam valamely intézet által kiadhatna e célra garantált kamatozású kötvényeket. Nem igen kellene több, mint 2-3 milliárd lej összegben, tehát körülbelül 12-18 millió dollár, vagy 340-450 millió francia frank; — tehát nem 20 milliárd, mint kellett volna az első konverziós terv szerint. Ha ezek a kötvények minden kedvezménytel ellátat-

nak és szelvényei minden közhivatal által készpénz gyanánt fogadtatnak el, akkor a hitelező is vállalhatja és vevőt találhat úgy a belföldön, mint részben a külföldön is.

— Ilyen redukált konverzió rövid időn belül le is bonyolítható, míg az agráradósságok konvertálásával a bíróságok tíz év alatt sem készülnének el.

A RÉSZLEGES ADÓSSÁGELEN-GEDES MEGOLDHATALAN

— Részleges adósságelengedés természetesen nagy könnyebbség volna az adósokra nézve. Az eddigi magas kamatláb ily kívánságot indokoltta is tenne, ha volna miből. De a pénzintézeteknek nincsenek megfelelő tartalékaik, mert azok is magas kamatot fizettek, tehát legtöbbször tönkre menne. Legyen pl. egy falusi intézetnek egy millió lej saját tőkéje és öt millió lej betétje, tehát körülbelül 6 millió kihelyezése, amiből legalább 4 millió az agrárkölcsön. Ha ennek csak 25 százalékát el kellene engednie, elveszítette teljes tőkéjét és a törvény szerint köteles csődöt kérni. Másrészt visszamenőleg a betevőkre sem tudja a milliót áthárítani, mert nincs ahhoz törvényes alapja és mert azok folyton változnak.

NEM AZ INGATLAN-VAGYONT, HANEM A KÉSZPÉNZT KELL MEGADÓZTATNI

— A vagyonadó az ingatlanokra és a készpénzen kívül az ingó vagyonra, miként ezt Argetoianu tervezi, technikailag nehezen keresztülvihető, ha el is tekintünk az általános ellenzéstől. Mert úgy a földbirtokosok, mint a háztulajdonosok, ipari és kereskedelmi vállalatok, annyira el vannak adósodva, hogy még az évi egy százalékos is készpénzben legtöbbje nem tudná előteremteni.

— Tehát, ha az agráradósságok rendezéséhez az államnak okvetlenül készpénzre van szüksége, melyet csak vagyonadóval tud beszerezni, akkor inkább ott kell azt keresni, ahol készpénz van, akár bankjegyekben, akár betétben.

— A kormánynak előre kellett volna gondoskodnia a finanszírozásról, mielőtt konvertálási javaslatával az egész országot izgalomba ejtette.

De ha választanom kell az ingatlanok vagy a pénz vagyonadójá között, akkor mégis inkább az utóbbit választanám. Már csak azért is, mert könnyebben beszédhető. Nem kellene hosszadalmas és sok esetben előreláthatólag

igazságtalan vagyonbecslés. Különbséget lehetne tenni a betevők és a pénzrejtegetők között. A betéteket csak egy százalékkal kellene megadóztatni, ami csak annyit jelent, hogy betétjük az utolsó évben egy százalékkal kevesebb kamatot hozott. A készpénzt a pénzintézeteknél 1 és fél százalékkal, a magánosoknál 5 százalékkal lehetne megadóztatni, hogy főleg a pénzrejtegetők járuljanak hozzá a közgazdaság szanálásához, akik annak pénzelvonásával súlyos károkat okoztak. A vállalatok, iparosok és kereskedők egy bizonyos készpénzösszeg után, mely az üzem vezetéséhez okvetlenül szükséges, pl. az évi adó összegéig, szintén csak 1 és fél százalékkal bélyeggel rovatnának meg. A külföldön levő lej-pénz mentesítenék, hogy ne rontsuk pénzünk külföldi értékét egy csekély adójóvedelem kedvéért, mely még a végrehajtás körülményességével sem áll arányban.

— Nem említem ezt fel, mint javaslatot, de még mindig enyhébbnek tartom, mint Argetoianu vagyonadóját.

— Ha a kormány az első pontban említett kamatmaximálást néhány évvel ezelőtt vitte volna keresztül, akkor az eladósodás távolról sem érte volna el a mai mérvet, amidőn az állami támogatás nélkül nem enyhíthető. De tulajdosodott emberek akkor is volnának, miként mindig voltak, akiknek, sajnos, nem lehet segíteni. Saját érdekükben ezek inkább hagyják ott ingatlanukat és más úton keressék megélhetésüket.

★

A fenti nyilatkozat valóságos közgazdasági remekmű, de egy hibája mégis van. Nem egyetlen lázas gyorsasággal jegyeztető újságíró társaságában és egy dolgozó-szoba exkluzív csendjében, hanem a román parlamentben kellett volna elhangzania. És legalább is annak szájából, aki Argetoianu utóda — lesz...

— n —

Tranzakció és konverzió

Minden olyan törvényes intézkedés, mely a hitelező és adós közötti viszonyt az előbbi hátrányára és az utóbbi előnyére kívánja szabályozni, — megingatja a gazdasági élet azon alappillért, melyet „hitel” név alatt ismerünk. Mert hiszen egy mezőgazdasági konvertálásnak a szándékolt formában természetes következménye, hogy első sorban a mezőgazda, de minden más foglalkozású egyének is a jövőben hitelre nem számíthatnak, mert hiszen a hitelező mindig attól fog félni, hogy a hitelezéssel szerzett jogait a törvényhozás bármikor megcsontíthatja, esetleg megsemmisítheti. Amellett a mezőgazdán sem lesz segítve, mert hiszen nagyon jól tudjuk, hogy aratásig a föld megmunkálása csak állandó befektetést igényel, amelyhez szükséges hitelt a jövőben a mezőgazda abszolút nem fogja tudni megszerezni a konvertálásnak a szándékolt formában való keresztülvitele esetében. Ha azonban a mezőgazdán a jelenlegi gazdasági viszonyok között mégis feltétlenül segíteni és javítani kell, — ez talán a következő alakban volna keresztülvihető:

Az állam nyújtson minden ingatlan tulajdonosnak az ingatlan értékének 25-30 százalék erejéig telekkönyvi bekebelezés mellett kamatmentes hitelt készpénz alakjában, amely nyújtott kölcsönből az adós mezőgazda adósságait kifizesse. Bocsásson ki az állam az így nyújtott hitelösszegek erejéig pénzt vagy pénzt helyettesítő más kötelező fizetési eszközt, amely kibocsátás nem vonna maga után inflációt, mert hiszen ezen kibocsátott pénz vagy más fizetési eszközöknek több mint 55 százalék arányfedezete volna, — a megterhelt ingatlanok 3-400 százalékos fedezetet képeznének. A mezőgazdák pedig legyenek kötelezve 8-10 év alatt az államtól kölcsön kapott tőkét visszafizetni, viszont az állam a visszafizetések arányában bevonná a mezőgazdáknak nyújtott hitelezésekkel egyidejűleg kibocsátott pénzjegyeket, vagy más fizetési eszközöket. Ezen tranzakcióval a mezőgazdákon segítve volna, a hitelezők nem károsodnának és az állam sem hozna semmi áldozatot.

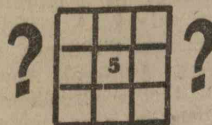
Kiváló tisztelettel:
Dr. Lichtenberg Jakab

5,000 lejes készpénzprémium!

Ennyit kap mindenki, aki cégünkől svájci garantált zseborát rendel 225 lejtért (csomagolásért és portóért külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvényt helyes megfejtéssel.

Hogyan kell a rejtvényt megfejteni?

Az ábra 9 kockájába 1-9-ig terjedő számjegyeket írunk be, olyan sorrendben, hogy az összeadásnál vízszintesen, függőlegesen és kereszben tizenötöt kapjunk végösszegeképpen. A 15-ös összegnek az összeadásnál minél gyakrabban kell kijönnie.

Feltételek:

1. A beküldött megfejtést a beküldőnek alá kell írnia.
2. A prémiumok szétosztása nem történik sorsolás útján, hanem a prémiumot megkapja mindenki, aki beküldte a helyes megfejtést.
3. Megrendeléseket csak 1932. március 20-ig fogadjunk el. 1932. március 31-én a B. L.-ban közzé fogjuk tenni a rejtvény helyes megfejtését és azoknak a nevét, akik elnyerték a prémiumot.
4. A rejtvény helyes megfejtése dr. Florea Lupu, Cernăuți, Str. Iancu Flondor 1. szám alatt lakó közjegyzőnél van letétbe helyezve.
5. Minden megfejtő a rendeléssel egyidejűleg elismervényt kap, amely feljogosítja a prémium átvételére.
6. Aki több prémiumra tart igényt, fel van jogosítva arra, hogy több órát rendeljen.
7. Annak akinek az óra nem tetszik, 10 napon belül visszaküldjük a pénzét és visszafogadjuk az órát.
8. Az órát utánvétellel küldjük. A kiváltásnál 260.- lejt kell fizetni. Nem követelünk előzetesen semmit szívekedjék a megrendeléseket és a megfejtéseket az alábbi címre küldeni!

Depozitul de Ceasornice „VULTUR” Cernăuți Str. General Mirescu 11, (Apt. 3.)

Közgazdaság

Az ország terményesei közös fronton támadnak

**A cseh kormány „elamerikázza” a román tengeri bevitelét
Májusra, mire már nem kell, beengedik a román kukoricát
Prágában 11 ezer kérvény fekszik, de csak 2 ezer kérvényt intéztek el**

Szatmár, február 23.

Február tizenhatodika óta elakadt a Csehország felé irányuló kukoricaexport. Eppen most akadt el, most, amikor valamennyire mégis elindult. A nagy tél kukoricában keresletet teremtett, mert Csehországban ebben a hideg és hosszú télen a kukoricát főként takarmányozási célokra keresik és éppen most jutott észébe a cseh kormánynak, hogy a romániai kukorica-bevitelt devizaengedélyhez kösse.

Az első nap idegessége és tájékozatlansága után egyre világosabb lesz, hogy az ország terménykereskedelme és az ország agráriusa szempontjából mit jelent ez a cseh rendelkezés. Mérföldtér és lebiztosított jogi és gazdasági komplikációkat, milliós veszteségeket okoz, amelyek ellen fel kell lépni.

Nagyon természetes, hogy a cseh határ központi állomásán, Szatmáron lépett fel először a Terménykereskedők Egyesülete, hogy leszegezze az új szituáció következményeit és megállapítsa, hogy ez ellen a vám és beviteli brutálítás ellen mi a tennivaló. A cseh rendelet szerint ugyanis

február tizenhatodikától kezdve egyetlen vagon sem léphet át a cseh határt addig, amíg a cseh kormány előzetes devizaengedélyét a vevő felmutatni és szolgáltatni nem tudja.

És tegnap megtörtént az első visszatartás is. Két tizenöttonnás vagon kukorica Margittáról Halmin át Királyháza befutott, ahonnan visszairányították. A két vagon ismét Halmiból fekszik és fizeti a vagonbért mindaddig, míg ebben az ügyben valami történik.

A legutóbbi szatmári gyűlésen, amelyen az egyesület elnöke, Gerő Sándor terménykereskedő elnökolt, Fried Lajos, a nagykarolyi országosan is tekintélyes Fried és Wasserlauf cég beltagja számolt be arról, hogy mi a tengeri export megfojtásának prágai technikája. Prágában a deviza-engedélyeket a cseh Nemzeti Bank mellett működő külön hivatal adja ki. Csehországnak e pillanatban körülbelül már százhatvan olyan beviteli cikkje van, amelynek behozatalát a cseh kormány devizaengedélyhez is köti. Ehhez a százhatvan cikkbe sorozta most a cseh kormány a tengerit is. E pillanatban tizenegyezer kérvény fekszik a Narodni Bank engedélyező hivatala előtt és tekintettel arra, hogy ez a hivatal csak hetenként kétszer, kedden és pénteken gyűlésezik, eddig a tizenegyezer kérvényből mindössze kétezeret intézték el.

Mikor kerül vajjon a most benyújtott kukorica-kérvényekre a sor?

Hat-nyolc hét biztosan betelik. Hat-nyolc hét múltán a romániai tengeri Csehszlovákiának semmi szüksége sincs.

Hat-nyolc hét múlva már a legelő zöld szénáját rágja az a marha és disznó, amely megenné addig Románia kukorica-feleslegét.

Fried Lajos terménykereskedő, egyesülete és a romániai termény-exportőrök megbízásából eljárt Prágában abban az irányban, hogy a bizottság a tengeri kérvényeket bírálja el soronkívül, hiszen a tengeri szezon cikk, amely sort nem várhat. A legmerekvebben elutasították. — Csehország nem ismeri a kivételezést. Az iktatási szám sorrendjében elintézt mindent, de csak az iktatás sorrendjében.

Brandeis, az ungvári kormányzó, telefonon is interveniált Prágában.

A ruszinszkói kormányzó intervencióját sem veszik figyelembe.

Sorrend — sorrend, terménykereskedő kormányzó egyenlő erejű intervenció.

Ez Csehország és a román kukorica sorának végezte!

Az a gazdasági és vámháború, amely

ma európaszerte divat és jelszó, odáig érkezett el, hogy már a politikailag szövetséges kisanant államok egymással szemben is ilyen merevséggel és rigorózitással járnak el. Pedig Csehországnak nincs joga ahhoz, hogy Romániával szemben így járjon el. Nem is a politikai barátság jogcíme, hanem a gazdasági ésszerűség és kalkuláció vitathatatlan tényei gondolk. Csehország Romániába 1927-ben öt milliárd lej értékű árut hozott be, míg ezzel szemben Románia Csehországba csak két milliárd értékű árut exportált. Megesőként összegezzük ugyan, de azért még ma is ez az arány. Csehországnak tehát félnie kellene attól a retorziótól, amellyel Románia ezekre az export szigorításokra válaszolhat. — Utóvégre ők többet veszítenek, mint mi, ők jobban rá vannak szorulva a mi piacunkra, mint mi az övékre.

Azt mondják, hogy Csehország ezt a számítást is figyelembe vette és a romániai bevitelt mégis korlátozni és nehezíteni meri.

Állítólag azért ez a korlátozás, ez a lassú vezetura, ez az amerikázás, mert

a cseh kormány politikai okokból az argentinai szemesterményeket akarja favorizálni.

Az elintézés módjától és a korlátozás felszabadításának kiverekedésétől eltekintve Románia gazdasági életére is erősen kihat majd ez a tengeri beviteli korlátozás. Az exportáló terménykereskedő ugyanis annak a tengeri mennyiségnek legnagyobb részét, amelyet Csehországba eladtak, a regáthól vásárolták. A regáti eladónak semmi köze ahhoz, hogy a vevő mit csinál a tengerivel. Ő eladta és szállítani akar. A vevő nem hivatkozik arra, hogy ő vevőjének a megvett tengerit leszállítani nem tudja. Ehhez az eladónak semmi köze. Az eladó eladta a tengerit, le akarja szállítani és kéri a pénzét. A perek lavínja indul majd meg és a terménykereskedőnek inkább ezeket a pereket kell vállalni, sem minthogy a tengerit átvegye, mert ha átveszi, vagononként 5—6000 lej fuvart fizet rá. A megvett tengerit ugyanis a feladó állomástól nem irányíthatja külföldi állomásra és nem veheti igénybe az olcsó export-szállítási tarifát, hanem a tengerit valamelyik belföldi állomásra kell dirigáltatnia és így a drágább, az 5—6000 lejleg drágább belföldi szállítási tarifát meg kell fizetnie.

Az eladó tehát ragaszkodik majd az átvételhez és különösen ragaszkodik abban az esetben,

ha a tengeri ára esik, már pedig arra minden kilátás megvan.

Ha a csehek nem veszik át a februári tengerit,

nem megy ki az országból egyetlen vagon sem, ami feltétlenül áresést hoz majd.

Ezek szerint tehát nemcsak terménykereskedő, hanem

mezőgazdasági érdek is, hogy a kormány ebben a kérdésben sürgősen közbevesse magát és megfelelő eréllyel fellépjen azzal a Csehországgal szemben, amely késleltető és nehezítő intézkedésekkel lehetetlenné teszi, hogy a hat-nyolc hét alatt értékét veszített tengeri feleslegünk idejekorán a fogyasztóhoz jusson.

Abban az esetben viszont, ha a tengeri jelenlegi szilárd ára fennmarad, sőt, esetleg szilárdul is, a romániai eladó a terménykereskedőt a vételből kiengedi ugyan, de majd a cseh exportőr ragaszkodik a szállításhoz. Igen ám, de március elejével megszűnik a D. 25-ös szezon-tarifa és helyébe a drágább nyári tarifa lép, amelynek különbözetét, megint a romániai kereskedőknek kellene viselni. Lehetetlen helyzetek ezek, amelyek

végeredményükben súlyos veszteségeket okoznak a terménykereskedelemnek és úgy lerontják a kukorica árát, hogy a mezőgazda még meglévő készleteinél súlyos milliós kárpótoló különbségek állanak majd elő.

A szatmári gyűlés éppen ezért elhatározta, hogy ez alkalommal minden faktort megmozgat, hogy ebben az áldatlan ügyben valami mégis csak történjék. Dr. Fischer József, az egyesület titkára megbízást kapott arra, hogy az összes erdélyi kereskedelmi és mezőgazdasági kamarákat megkeresse és szólítsa fel őket arra, hogy a kamarák szövetsége utján vegyék rá a kormányt arra, hogy az külügyminisztériuma utján és a cseh követségen át a cseh kormánynál kivigye, hogy a tengeri beviteli deviza engedélyeket ne sorszám szerint, hanem azonnal adják ki.

De ezenfelül Szatmár még ugyis határozott, hogy az egyesületek és a B. L. utján felhívja az összes romániai terménykereskedőket, hogy cseh vevőkkel szemben legfeljebb egy öt napos utólagos tel-

Egy milliárd költséggel:

Villamosítja a vasut a Brassó-Cămpina vonalat

Bukarest, február 23.

A vasut villamosításának problémája évek óta foglalkoztatja már a román CFR vezérigazgatóságát, azonban egyrészt a szénbányaérdek miatt, másrészt a tökehiány következtében nem lehetett ezt a hatalmas programot keresztülvinni — legalább is ezidőszáig.

Két évvel ezelőtt felvetődött az a terv, hogy az erdélyi gazdasági lehetőségek intenzívebb kihasználása, különösen pedig az export érdekében

kiepíti és villamosítja a vasut a Brassó-Cămpina vonalat, hogy gyorsabb váljék a szállítás Erdélyből a dunai kikötőkbe.

A vasut külföldi szakértőket hívott meg, akik megcsinálták ennek a vonalnak az elektrifikálási tervét, melynek megvalósítását programjába vette.

A CFR vezérigazgatósága még tavaly tárgyalásokat kezdett több külföldi nagy villamosági társasággal és egyben kiírta az árlejtést is, melynek határideje ma

jesítési határidőt adnak, de már most tegyék a cseh vevőket felelőssé azokért a fuvarkülönbözetekért, amelyek miattuk és kormányuk rendelkezése miatt felmerül. Ugyanakkor — ez a határozat — minden terménykereskedő egyéni szabad joga, hogy cseh vevőjével szemben stornózni kívánja-e a már lekötött üzleteket, vagy azoknak perfektuálásához tovább is ragaszkodik.

A terménykereskedők közös fronton akarnak felvonulni, mert ezt a közös frontot taktikusnak tartják. E pillanatban az elakadt kukoricaüzlet jóformán csakis Románia kereskedelmének és agráriusának fáj, ha azonban a cseh kereskedőket nap-nap mellett és egyértelműleg teljesítésre szólítják fel és felelőssé teszik a felmerülő fuvardifferenciákért, maguk a cseh kereskedők is mindent elkövetnek majd, hogy a cseh Nemzeti Bank sorsszám rendszerén lyukat vágjanak és így az eladott romániai tengeri mennyiségeket még idejekorán beengedjék.

A gazdának tél végeztével betevő fát látja sincs már. Ha most még azt a pénzt, amelyet a tavaszi kukorica eladásból kapott volna, sem kapja meg, bihetetlen nyomoruság következik. Ebben a kérdésben tényleg fel kell lépni és ha nem alakul ki a terménykereskedők közös frontja, a kamarák intervenciójának hangja nem harsog, remény sem lehet arra, hogy ezeket a súlyos értékeket eladassuk.

És e pillanatban még csak egy ilyen veszteségre van szükségünk!

járt le. Az elektrifikálás munkálatainak vállalására több zárt ajánlat érkezett be, amelyeket egy speciális bizottság fog tanulmányozni.

Hozzávetőleges számítás szerint a Brassó-Cămpina vonal villamosítása — a Prahova-völgyében felállítandó villamosműn kívül — a szükséges új mozdonyokkal együtt,

egy milliárd lejbe kerülne, melyet a vasutnak 10 év alatt kellene amortizálni.

Az árlejtésen résztvevő svéd, angol, francia, olasz villamosági társaságok hajlandók is ezt a kölcsönt a vasutnak rendelkezésére bocsátani, de csak akkor, ha a román állam az évi törlesztések pontos betartását garantálja.

Ha a tárgyalások sikerrel járnak és az árlejtés is kielégítő eredményt produkál, úgy még ebben az évben megkezdődik a prahovai nagy villamoscentrálé építése, a vasuti vonal kiszélesítése és az elektrifikálási munkálatok általános beindítása.

hogy február 27-én kezdjék meg a pénzügyi hatóságok a szeszdóhátrálékok behajtását, amelyre a minisztérium nem ad több haladékot.

A görög Kosmodopulos-bank beszüntette a kifizetéseket. A banknak 100 millió drachma az aktíváját meghaladó passzívája és számolnak azzal, hogy a betétek 90 százalékban levesztek.

Az angol képviselőházban javaslatot terjesztettek be arról, hogy az Angliában levő magyar bankköveteléseket zárolják a Magyarországon levő angol bankkövetelések kifizetésére, minthogy a devizaintézkedések következtében az angolok nem tudnak hozzájutni magyarországi követeléseikhez. A javaslatot levették napirendről, mert kormánytárgyalások folynak a kérdés rendezése ügyében.

Románia 131-ben petroleumtermékekben az összbevétel 11,7 százalékát szolgáltotta Németországnak. A többiek: Egyesült Államok 42,8, Oroszország 18,2, Perzsia 9 százalékkal szerepel a német bevétel kimutatásában.

Kis Közgazdasági Hírek

Nagyobb szabású utépítésre adott concessziót Görögország egy angol csoportnak, mely 200 ezer font kölcsönt nyújt 8 százalék és 150 millió drachma kölcsönt 7 és egyenyed százalékos kamattal Görögországnak.

A pénzügyminisztérium elrendelte,

Szerkesztői üzenetek

A. S. Legokosabb, ha az uzsorakamatok miatt az ügyességhez fordul panaszával. A leveleiben jelzett Pituk-féle könyvet rendelkezésünkre tudná-e bocsátani? Ha nem, közölje, hol szerezhető meg?

B. A. Ha a perceptia álláspontját nem fogadja el, adószakértőt kérdezzen meg, mi ilyen speciális adóügyben nem adhatunk vélemény.

Korcsmáros. A törvény, illetőleg a gyakorlati alkalmazásról szóló rendelet szerint reggel 7 óra előtt egyáltalán nem szabad szesz italot kiszolgálni. Ünne- és vasárnapokon 12 óra előtt nem mérhető ki szesz ital. Faltokban és közutak mentén este 9 óra után tilos a szesz italok kiszolgálása. A hatóságnak tehát nincs joga a 7 órát zárórát követelni.

R. F. Hunyadmegye. Fájdalom, ahogy a helyzetet leírja, azt kell következtetnünk, hogy az ön adóssága — főképp az új házra — nem esik a konverzios moratórium alá, annál kevésbé, mivel az ingatlan a város területén fekszik. Mit lehet tenni? Igazán nem lehet tanácsot adni, mert az ilyen váltóadósságnak mindenektől független konzekvenciái vannak. Legfeljebb, ha ügyvéd adhatna tanácsot.

P. I. Az nem jogosít egy éves önkéntességre. Még ha egyenértékű volna is az itteni kereskedelmi végzettséggel, akkor is előbb különbözeti vizsgát kellene tennie.

021300. sz. előfizető. Ahhoz, hogy valaki hipnotizőr legyen, nem kell s nincs arra való iskola vagy tanfolyam. Ellenben a gyakorlatához — ha csak nem orvos az illető — a hatóság engedélye szükséges.

Nyug. jegyző. Még nincs törvény, tehát az sincs eldöntve, hogy a tíz hektáron felüli birtokosoknak van-e joguk kényszerregezésre kérni.

Urileány. Az a röpke és alkalmi együttléti önök közt nem indokolja, hogy kegyed most ama csinos és kedves fiú után járjon, mert rettenetes volna, ha visszautasításban részesülne, ami valószínű, hiszen, ha viszonzott hajlandóság támadt volna, akkor 6 törekedett volna a kapcsolatot fenntartani. Ezt a kis intermezzót tehát felejtse el, s legfeljebb csak akkor élessze fel, ha véletlenül találkozik a fiatalemberrel s az egykori rokonérzést

anusztja. Ami pedig az egyedülvalóságot, elhagyatottságot illeti, ezen lehet segíteni: olvasson szép könyveket, amihez a mély érzésnél, meglepő íráskészségénél és intelligenciájánál fogva fogékonysága van és kereszen a társadalomban kulturális vagy emberbaráti elfoglaltságot. A könyv, a munka, a jószág, a természet a legjobb társaság.

Sport

↑ Két nappal eltolódik a bécsi jéghekk csapat csikszeredai vendégjátéka. Tudósítónk jelenti: A Bukarestben tura mérkőzésen levő Wiener Eislauf Verein, ma táviratilag értesítette a csikszeredai C. S. C. léghokki csapatát, hogy folyó hó 22 és 23-ára tervezett mérkőzést csak 24 és 25-én tarthatják meg, mert a vasárnapi bukaresti mérkőzések során, két játékosuk úgy megsérült, hogy a csapat addig játékképtelen. A nem mindennapi sportesemény iránt Csikmegyeszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

A csikszeredai siverseny eredményei

Csikszereda, február 23.

A BTE csiki csoportjának vasárnap, nagy érdeklődés mellett lejátszódott versenye, amelyen számosan vettek részt Brassóból is, az alábbi eredményekkel végződött:

12 kilométeres futó versenyen első Kovács József Brassó, 40 perc 33 mp., második Drócsa Imre Csikszereda 46 perc 19 mp., harmadik Dederlac Emil Csikszereda 50 perc 13 mp.

6 kilométeres ifjúsági futó versenyen: 1. Nagy József 31 perc 59 mp., 2. Vogel István 32 perc 3 mp., 3. Hajdu László 32 perc 45 mp.

6 kilométeres női futó verseny: 1. Drócsa Anna 37 perc, 2. Drócsa Erzsébet 39 perc, 3. Aczél Sári 42 perc.

Ugróverseny: 1. Ferencz Károly Brassó 20 méter, 2. Dederlac Emil Csikszereda 17 és fél méter, 3. Papp Gyula Brassó 15 és fél méter.

Akadályverseny: 1. Kovács József Brassó 44 mp., 2. Drócsa Imre Csikszereda 56 mp., 3. Papp Gyula Brassó 1 perc 10 mp. — Ifjúsági: 1. Vogel István 1 perc, 2. Száva János 1 perc 41 mp., 3. Nagy Ferenc 2 perc 20 mp.

Utolsó két svájci meccsén eldöntetlenül mérkőzött a NAC

Lugano, február 23.

Hosszu és sikerekben gazdag külföldi turájának végére érkezett el a NAC. — Szombaton az FC Zürich ellen mérkőzött Zürichben és 2:2 (1:1): arányú eldöntetlenül végzett, Vasárnap Luganoban rándult a nagyváradi együttes és az FC Lugano ellen 1:1 (1:1) ugyancsak eldöntetlen eredményt ért el.

Győzték a magyar ökölvívók Drezdában

Drezda, február 23.

A magyar ökölvívó csapat tegnap mérkőzött itt a drezdai ökölvívókkal, akiket 9:7 arányban legyőzték. A drezdai magyar kolónia nagy ünnepséget rendezett a győztes magyar csapatnak.

↑ A norvég Ballangrud nyerte a 10.000 méteres gyorskorcsolyázás világbajnokságát. Lake Placidből jelentik: A gyorskorcsolyázó világbajnoki versenyek befejezést nyertek. Három távon a norvég Ballangrud győzött és így elnyerte a gyorskorcsolyázás világbajnoki címét. Vasárnap délután futottak a 10.000 méteres távot, a következő eredményekkel: 1. Ballangrud 17 perc 58 mp., 2. Evensen norvég és Taylor (USA) 18 perc 05.4 mp., 3. Staksrud (norvég) 5. Blomquist (finn.)

A világbajnokság eredménye a pontozás alapján a következő:

1. Ballangrud 199.26 pont, 2. Staksrud (norvég) 200.47 pont, 3. Evensen (norvég) 201.67 pont.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó tíz Khaki Cambel gácsi, darabonként 150, tenyésztojások 15, május husztól 8 lej, Ruston Proctor 4 HP locomobil 7000, fényő és tölgy rönkök, lábán. Hadnagy Vincze birtokosnál, Kovászna. 16968

Használt, jókarban levő hálószoza, konyha-butor, külön-külön is, sürgősen megvételre kerestetik. Vajda, Brassó, Str. Iuliu Maniu 128. 16972

Ast nyer

Nincs munkanélküliség, ha elvállalja a közszükségleti automata órák elhelyezését. Blau, București, Găbroveni 12. 16956

Színészek, kik hozzám óhajtanak szerződni, írjanak, Targu-Mures, Vasile Alexandri 18. Sarkady. 16982

Képviselőket helyben, valamint a megye nagy községeiben, magas kereseti lehetőséggel, könnyű akvizíciós munkára felvesszünk. Ajánlatokat „Biztos egzisztencia” jellegére a brassói kiadóhivatalba kérünk. 16984

Mindenest, románul tudót, leányt, keresek. Popovici főügyész, Brassó, Jorga-sor 6. 16980

Lakás

Kiadó portálos tűzlethelyiség a központban Csikszeredán, értekezni Veress Eleknél. 16883

Keresek Bukarestben, Cizmigiut-hoz közel kétszemeslyes, abszolút tiszta butorozott szobát, fürdőszoba használatával, esetleg penzióval. Címeket „Pontos fizető” jellegére a bukaresti kiadóhivatalba, Bul. Schitu Magureanu 21. kérek. 16981

Vegyes

NAGYOTHALLÁS és fülzuga ellen kérjenek prospektust Némethi Móról, Oradea, Str. Vlaicu (Vámház-utca) 53.

Könyvek

A HAZICUKRASZAT KEZIKÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tézistákat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ára kemény félévszonkötésben 50 lej.

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítólappal 40 lej.

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára köve 150 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. 14048

OLCSÓ DETEKTIV-REGÉNYEK kötetként csupán 20 lej. Maurice Leblancról, Nyolcat ütött az óra. A négy vörös gyémánt, Az uri betörő, Keleti titok. Kötetenként csak 40.— lej. Meissner: Lombut 4. Kohlrausch, A holt tavon, Az elátkozott ház. A Weissl, A zöld autó, A fekete gyöngyör, Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztálya után.

Dr. Dávid György

Román nyelvtan

és

Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánutón.

tanító nélkül

való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen fűzve 80 lej, köve 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Szenteljünk naponként 15 percet egészségünknek.

AZ ÉN MÓDSZEREM

Irtá: J. P. MÜLLER

112 ábrával, új átdolgozásban. A német nyelvű kiadásból eddig 400.000 példány fogyott el.

Ára 85.— lei.

Vidékre a portó 10 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige- ragozási táblával. Irták: Dr. Hegedűs és dr. Latzkó. Ára köve 163.— lej. ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Irtá: dr. Latzkó H. Ára köve 163.— lej. NÉMET NYELVTAN. Irtá: Altai R. Kezdkönek kulccsal. Kezdkönek I. rész 163.— lej. Haladóknak II. rész 238.— lej. OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Irtá: dr. Honti R. Ára köve 163.— lej.

Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, magántanulásra igen alkalmasak

Kaphatók és postán utánvétellel szállítja a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA, BRASSÓ.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidallatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lei. Magyarországra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félévre 820, évente 1600 lei — Egyes szám ára 5 lej, Magyarországon 20 fillér.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófőhegyvármegye részére: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barna-ju 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác).

Maros, Marostorda és Kisküküllőmegyék kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg-Mures, Str. Cămpului 8. — Marosvásárhely: (Beniámin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53 — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László) — Szatmár: Csokonai-utca 10 (Váradi József).

Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágy-somlyó: (Heller Ernő). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25 (Dénes József).

központi szervezők pénzfelvétele jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletek tárfakkal készséggel szolgálunk

Még az acélidegzetű embereknek is hasznos elolvasni

D. VÖLCYESI-FERENC:

ÜZENET AZ IDEGES EMBEREKNEK!

című most megjelent könyvét. Szenteljünk naponta 5 percet egészségünknek, hogy meg előzzük a bajt és megőrizzük egészségünket

Ára fűzve 231 Lei.

Kapható a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

A magyar regényirodalom szenzációja

Szabó Dezső

Megered az eső

című regénye. — Az „ELSODORT FALU” folytatása. — Ára 163 Lei.

Kapható a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvosztályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

Most jelent meg!

Az Ügyvédi Kar szervezéséről szóló

TÖRVÉNY

MAGYAR FORDÍTÁSA

az eredeti román szöveggel együtt. ÁRA 80 lej.

Vidékre portóval 90, utánvétellel 100 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Román Állami Osztálysorsjáték

„FORTUNA” váltóújlet, Enkelhardt Sándor BRASSÓ, WEISZ MIHALY UTCA 5-7.

80.000 sorsjegy, 40.000 nyeremény és egy 5.000.000 LEI jutalom, legszerencsésebb esetben LEI 10.000.000 nyerhető.

Befizetés minden osztálynál

LEI 125 250 500 1000 sorsjegy után

ELŐJEGYZÉSEK: az I. osztály részére már megkezdődtek. — Vidéki megrendelőknél a befizetendő díj postautalványon együttesen beküldendő.